

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1: โครงสร้างและทฤษฎีภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ความเป็นมา	1-1
1.1 ความหมาย ‘ภาษีมูลค่าเพิ่ม’	1-1
- ตัวอย่าง 1 การจัดเก็บ VAT จากมูลค่าสินค้าที่เพิ่ม (value added)	1-2
- ตัวอย่าง 2 เส้นทางการเดิน (flow) ของระบบ ‘ภาษีมูลค่าเพิ่ม’	1-3
1.2 เหตุผลและความจำเป็นในการนำ VAT มาใช้ในประเทศไทย	1-4
1.2.1 ข้อดีของระบบภาษีการค้าของไทย	1-4
ก. เป็นระบบจัดเก็บภาษีที่ซับซ้อน	1-5
ข. ภาษีการค้ามีการจัดเก็บหลายอัตรา	1-5
ค. เกิดการบิดเบือนการจัดรูปองค์กร	1-5
ง. ภาษีการค้าไม่เอื้อต่อการส่งออก	1-5
1.2.2 ข้อดีของระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-5
ก. ด้านการอำนวยความสะดวก	1-5
ข. ภาษีมูลค่าเพิ่มจัดเก็บไม่ซ้ำซ้อน	1-5
ค. ภาษีมูลค่าเพิ่มเอื้อต่อการส่งออก	1-5
ง. ภาษีมูลค่าเพิ่มมีความเป็นกลาง (Neutrality Principle)	1-5
1.3 โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่มที่นำมาใช้ในประเทศไทย	1-6
1.3.1 ขอบเขตการบังคับใช้ (Territorial scope)	1-6
- หลักต้นทาง (Origin Principle)	1-6
- หลักปลายทาง (Destination Principle)	1-6
ก. กรณีประเทศผู้นำเข้า / ผู้ส่งออกใช้หลัก VAT ที่ต่างกัน	1-6

ข. กรณีประเทศผู้นำเข้า / ส่งออกใช้หลัก VAT ที่เหมือนกัน	1-7
1.3.2 วิธีคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-7
- ระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม:	
1) ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบการบริโภค (Consumption Type VAT)	1-7
2) ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบรายได้ (Income Type VAT)	1-7
3) ภาษีมูลค่าเพิ่มแบบผลิตภัณฑ์ประชาชาติ (Gross Product Type VAT)	1-7
- วิธีคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม:	
วิธี 1 วิธีบวก (Addition Method)	1-7
วิธี 2 วิธีลบ (Subtraction Method)	1-7
วิธี 3 วิธีเครดิต (Credit Method)	1-8
3. โครงสร้างภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร	1-8
3.1 ขอบเขตการบังคับใช้	1-8
3.1.1 ความหมาย ‘การขายสินค้า’	1-9
(1) ความหมายทั่วไป	1-9
(2) ‘ขาย’ – นิยามพิเศษ	1-10
ก. สัญญาให้เช่าซื้อและขายผ่อนชำระฯ	1-12
(ก - 1) สัญญาให้เช่าซื้อสินค้า	1-12
(ก - 2) สัญญาผ่อนชำระที่กรรมสิทธิ์ยังไม่โอนไปยังผู้ซื้อฯ	1-13
(ก - 3) สัญญาจะขายสินค้า	1-13
ข. การส่งมอบสินค้าให้ตัวแทนเพื่อขาย (มาตรา 77/1(8)(ข))	1-13
ค. การส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร (มาตรา 7/1 (8)(ค))	1-15
ง. การนำสินค้าไปใช้ไม่ว่าประการใดๆ	1-15
จ. มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	1-16

ฉ. สินค้าคงเหลือและหรือทรัพย์สินที่ผู้ประกอบการมีอยู่ ณ วันเลิกประกอบกิจการ	1-16
ช. กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง	1-16
3.1.2 ความหมาย ‘การให้บริการในราชอาณาจักร’	1-17
• ความหมายทั่วไป	1-17
• ‘บริการ’ ไม่รวมถึง	1-20
<i>กรณี 1 การให้บริการหรือการนำสินค้าไปใช้เพื่อประกอบกิจการของตนเอง</i>	1-20
<i>กรณี 2 การนำเงินไปหาประโยชน์</i>	1-21
<i>กรณี 3 การกระทำตามที่อธิบดีกำหนด</i>	1-21
3.1.3 การนำเข้า	1-22
3.2 ผู้มีหน้าที่เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (Taxpayers)	1-22
3.2.1 ผู้ประกอบการ (ม. 82(1))	1-22
(1) ผู้ประกอบการ หมายถึง	1-22
• บุคคลธรรมดา	1-22
• คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล	1-23
• นิติบุคคล	1-23
(2) ความหมาย ‘ธุรกิจหรือวิชาชีพ’	1-23
3.2.2 ผู้นำเข้า (ม. 82(2))	1-24
3.2.3 ผู้ที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผู้เสียภาษีมูลค่าเพิ่ม (ม.82/1)	1-24
3.3 การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม (ม.81)	1-25
• เหตุผลและความจำเป็นในการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม	
1) เพื่อลดภาระภาษีของผู้มีรายได้น้อย	1-25
2) เพื่อส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมการศาสนาและการกุศล	1-25
3) เพื่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ	1-25
4) เพื่อป้องกันการเก็บภาษีซ้ำซ้อน	1-26
5) เพื่อความสะดวกในการบริหาร	1-26

● การยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร (ม.81)	
กลุ่มที่ 1 การยกเว้นแบบไม่เด็ดขาด (ม.81 (1) (ก) – (จ) และ VAT # 241)	1-26
กลุ่มที่ 2 การยกเว้นแบบเด็ดขาด (ม.81(1))	1-27
กลุ่มที่ 3 การยกเว้น VAT สำหรับการนำเข้าสินค้า	1-33
กลุ่มที่ 4 การยกเว้นสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการของ กิจการขนาดย่อม (พ.ร.ฎ.#432)	1-33
3.4 ความรับผิดชอบในการเสียภาษี (Tax Point)	1-34
● ด้านผู้เสียภาษี (taxpayers)	1-34
● ด้านเจ้าพนักงาน (tax officers)	1-35
3.4.1 การขายสินค้า	1-35
3.4.1.1 การขายสินค้า – กรณีทั่วไป (ม. 78(1))	1-35
3.4.1.2 การให้เข้าซื้อหรือขายผ่อนชำระฯ (ม. 78(2))	1-37
3.4.1.3 การฝากขาย (ม. 78(3))	1-39
3.4.1.4 การส่งออก (ม. 78(4))	1-40
3.4.1.5 การขายสินค้าที่ได้รับสิทธิเสีย VAT 0% (ม. 78(5))	1-42
3.4.2 การให้บริการ (ม. 78/1)	1-42
3.4.2.1 การให้บริการทั่วไป	1-42
(1) tax point – เมื่อได้รับชำระราคาค่าบริการ	1-42
(2) กรณีมีการกระทำเกิดขึ้นก่อนรับชำระเงิน	1-43
(3) ปัญหาในการวินิจฉัย	1-44
(4) ปัญหาในการพิจารณาว่ากรณีใดเป็นการขายสินค้าหรือให้บริการ	1-46

3.4.2.2 การให้บริการที่กำหนดค่าตอบแทนตามส่วนของบริการที่ทำ	1-48
3.4.2.3 การนำเข้าบริการ	1-49
3.4.2.4 การให้บริการที่ได้สิทธิเสีย VAT 0%	1-49
3.4.3 การนำเข้า	1-50
3.4.3.1 การนำเข้าทั่วไป	1-50
3.4.3.2 การนำสินค้าออกจากเขตปลอดอากร	1-51
3.4.3.3 การนำเข้าของตกค้างตามกฎหมายศุลกากร	1-51
3.4.3.4 การนำเข้าสินค้ายกเว้นอากรตาม ภาค 4 แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร	1-51
3.4.4 การขายสินค้าให้บริการ – กรณีอื่นๆ	1-52
(1) การขายกระแสไฟฟ้า น้ำประปา	1-52
(2) การขายสินค้าไม่มีรูปร่าง	1-52
(3) การขายสินค้าหรือการให้บริการด้วยเครื่องอัตโนมัติ	1-52
(4) การขายสินค้าโดยการชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิต	1-53
(5) การให้บริการโดยการชำระราคาด้วยการใช้บัตรเครดิต	1-53
(6) การขายสินค้าตามสัญญาจะขายสินค้า	1-53
(7) การนำสินค้าไปใช้โดยตนเองหรือบุคคลอื่น	1-53
(8) กรณีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	1-53
(9) กรณีมีสินค้าคงเหลือ	1-53
(10) กรณีมีสินค้าคงเหลือ	1-53
3.5 ฐานภาษี	1-54
3.5.1 กรณีการขายสินค้าหรือให้บริการ (มาตรา 79)	1-54
(1) ส่วนลดหรือค่าลดหย่อนที่ได้ลดในขณะขายสินค้าหรือให้บริการ	1-54
(2) ค่าชดเชยหรือเงินอุดหนุนตามที่อธิบดีกำหนด	1-54
(3) ภาษีขาย	1-54

(4) การยกเว้นมูลค่าของฐานภาษี	1-55
1) มูลค่าของสินค้าที่แถมพร้อมกับการขาย	1-55
2) มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นรางวัล	1-55
3) มูลค่าของการให้บริการเนื่องจากการเป็นนายหน้าตัวแทน ให้แก่ผู้ประกอบการในต่างประเทศ	1-55
4) มูลค่าของสินค้าที่ผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร	1-55
5) มูลค่าของสินค้าที่ผู้ประกอบการในเขตปลอดอากร ตามมาตรา 77/1(21)	1-55
6) มูลค่าของสินค้าที่แจกหรือให้เป็นขวัญ	1-56
7) มูลค่าของสินค้าตัวอย่าง	1-56
8) มูลค่าของอาหารและเครื่องคี่ที่นายจ้างจัดหาให้กับพนักงานหรือลูกจ้าง	1-56
9) มูลค่าของเครื่องแบบที่นายจ้างมอบให้แก่ลูกจ้าง	1-56
10) มูลค่าของค่าตอบแทนที่ให้ลูกค้าทดลองใช้	1-56
11) มูลค่าของทอรูปพรรณที่ขาย	1-56
12) มูลค่าของทรัพย์สินหรือสินค้าที่บริจาคให้แก่ส่วนราชการ	1-57
13) มูลค่าของทรัพย์สินที่ใช้ในกิจการและบริจาคให้แก่สถานศึกษา	1-57
3.5.2 กรณีการส่งออก	1-57
3.5.3 กรณีการขนส่งระหว่างประเทศ	1-57
1. กรณีรับขนคนโดยสาร	1-57
2. กรณีรับขนสินค้า	1-57
3.5.4 กรณีการนำเข้า	1-57
3.5.5 กรณีขายยาสูบ น้ำมันดิบและผลิตภัณฑ์น้ำมัน (ม.79/5, ม.79/6)	1-58
3.5.6 กรณีอื่นๆ (มาตรา 79/3)	1-58
3.6 อัตราภาษี (Tax Rate)	1-58
3.6.1 VAT 1.5% – ผู้ประกอบการจดทะเบียนแบบไม่เต็มรูป	1-59
3.6.2 VAT 7% ผู้ประกอบการจดทะเบียน VAT แบบเต็มรูป	1-59

3.6.3 VAT 0% – การส่งออก	1-61
กรณีที่ ๑ การส่งออกสินค้า	1-61
ก. การส่งสินค้าออกนอกราชอาณาจักร	1-61
ข. การนำสินค้าเข้าไปในเขตปลอดอากร (Free Zone)	1-63
ค. การขายสินค้าของคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร	1-63
กรณีที่ ๒ การให้บริการที่กระทำในราชอาณาจักร และใช้บริการในต่างประเทศ	1-63
กรณีที่ ๓ การให้บริการขนส่งระหว่างประเทศ	1-64
กรณีที่ ๔ การขายสินค้าหรือการให้บริการกับกระทรวง ทบวง กรม	1-64
กรณีที่ ๕ การขายสินค้าหรือ การให้บริการกับองค์การสหประชาชาติ	1-64
กรณีที่ ๖ การขายสินค้าหรือการให้บริการระหว่างคลังสินค้าทัณฑ์บน	1-64
ข้อสังเกต ความแตกต่างระหว่าง ผู้ส่งออก (VAT0%) กับผู้ที่ได้รับยกเว้น VAT (NON-VAT)	1-65
ตาราง 1 ความแตกต่างระหว่างผู้ประกอบการ VAT0% กับ NON-VAT	1-65
3.7 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-65
3.7.1 ผู้มีหน้าที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-65
3.7.2 สถานที่จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-67
3.7.3 กำหนดเวลาจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-68
กรณี 1 การจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มก่อนเริ่มประกอบกิจการ	1-68
กรณี 2 การจดทะเบียนเมื่อได้เริ่มขายสินค้าและให้บริการแล้ว	1-68
3.7.4 เอกสารที่ต้องใช้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-69
3.7.5 การแจ้งเปลี่ยนแปลงกิจการ	1-69
● แบบฟอร์ม – คำขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.01)	1-70
● แบบฟอร์ม – คำขอแจ้งการเปลี่ยนแปลงทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.09)	1-72
● แบบฟอร์ม – ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.02)	1-75

	หน้า
3.8 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	1-76
3.9 การยื่นแบบแสดงรายการและการชำระภาษี	1-78
3.9.1 ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบได้แก่ (มาตรา 82, 82/1)	1-78
3.9.2 การชำระภาษีและการยื่นแบบแสดงรายการ	1-79
3.10 การคืนภาษี	1-80
3.10.1 ภาษีซื้อที่เหลืออยู่ในแต่ละเดือน	1-80
3.10.2 กรณีผู้นำเข้ามีข้อโต้แย้งตามกฎหมายศุลกากร	1-81
3.10.3 กรณีผู้นำเข้ามิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน	1-81
3.10.4 ดอกเบี้ยกรณีผู้ขอคืนภาษี	1-82
3.11 อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน	1-82
3.12 เบี้ยปรับ เงินเพิ่ม	1-82
3.12.1 เบี้ยปรับ	1-82
3.12.2 เงินเพิ่ม	1-83
3.13 บทกำหนดโทษ (ทางอาญา)	1-84
4. แบบฝึกหัด	1-85

บทที่ 2: แนวปฏิบัติเกี่ยวกับ 'ใบกำกับภาษี'

1. ใบกำกับภาษี: ความหมายและแนวคิด	2-1
(1) ต้นฉบับ – ใบกำกับภาษี	2-1
(2) สำเนา – ใบกำกับภาษี	2-1
2. ประเภทของใบกำกับภาษี	2-2
2.1 ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป (ม.86/4)	2-2
2.1.1 รายการบังคับในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	2-3
- ตัวอย่างใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป (ม.86/84)	2-4
2.1.2 รายการบังคับในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	2-4
ก. 'เอกสารออกเป็นชุด' และ 'สำเนา'	2-4
ข. ระบุ 'เลขที่ทะเบียนรถยนต์'	2-4
ค. 'สาขาที่ออกใบกำกับภาษี คือ.....'	2-5
ง. ระบุ 'อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ' (ตาม ม.9)	2-5
จ. กรณีร้านค้าทองรูปพรรณ	2-5
2.1.3 ภาษาและหน่วยเงินตราในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	2-5
2.1.4 การขายสินค้าให้บริการหลายประเภทรวมกัน	2-5
2.1.5 การกรอกรายการในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	2-6
2.1.5.1 คำว่า 'ใบกำกับภาษี' (มาตรา 86/4 (1))	2-6
1.1 ใบกำกับภาษีที่จัดทำขึ้นตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2535	
ถึง 31 ธันวาคม 2535	2-6
1.2 ใบกำกับภาษีที่จัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ	2-6

2.1.5.2	รายการ ‘ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากรของผู้ขายฯ’	2-6
	(1) ชื่อผู้ออกไปกำกับภาษี	2-6
	(2) ที่อยู่ของผู้ออกไปกำกับภาษี	2-7
	(3) รายการ ‘เลขประจำตัวของผู้ออกไปกำกับภาษี’	2-8
2.1.5.3	รายการ ‘ชื่อ ที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ’	2-8
	(1) คำว่า ‘ชื่อ ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ’	2-8
	(2) คำว่า ‘ที่อยู่ของผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ’	2-10
2.1.5.4	รายการ ‘เลขที่’ และ ‘เล่มที่’ ของใบกำกับภาษี	2-12
2.1.5.5	รายการ ‘ชื่อ ชนิด ประเภท ปริมาณ มูลค่าของสินค้าหรือบริการ’	2-12
	- ตัวอย่าง การออกเอกสาร โดยมี ‘ใบแนบใบกำกับภาษี’	2-14
	- ตัวอย่าง ใบกำกับภาษีแบบต่อเนื่อง	2-17
2.1.5.6	รายการ ‘มูลค่าของสินค้าหรือบริการและจำนวนภาษีมูลค่าเพิ่ม’	2-19
2.1.5.7	รายการ ‘วัน เดือน ปี ที่ออกใบกำกับภาษี’	2-19
2.1.5.8	รายการอื่นที่อธิบดีกำหนด	2-19
	● กรณีที่ 1 ‘เอกสารออกเป็นชุด’	2-19
	● กรณีที่ 2 ‘สาขาที่ออกไปกำกับภาษีคือ.....’	2-20
	● กรณีที่ 3 ‘เลขทะเบียนรถยนต์’	2-20
	● กรณีที่ 4 ‘อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ’	2-20
	● กรณีที่ 5 ‘ใบกำกับภาษี - ร้านขายทองรูปพรรณ’	2-22
2.1.5.9	แนวทางจัดทำใบกำกับภาษีเต็มรูป	2-22
	● รูปแบบ 1 ใบกำกับภาษีทั่วไป	2-22
	● รูปแบบ 2 ‘เอกสารออกเป็นชุด’	2-23
	- ตัวอย่างที่1 กรณีการขายสินค้า	2-23
	ตัวอย่างที่2 กรณีการให้บริการ	2-24
	- ตัวอย่างที่3 กรณีรับเงินมัดจำจากการขายสินค้า	2-24
	ตัวอย่างที่4 กรณีรับเงินมัดจำจากการให้บริการ	2-24

• รูปแบบ 3 การตั้งตัวแทนออกใบกำกับภาษี	2-25
- ตัวอย่างใบเสร็จรับเงิน / ใบกำกับภาษี	2-25
• รูปแบบ 4 การจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ	2-26
2.2 ใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-27
- ตัวอย่างใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-28
2.3 ใบกำกับภาษีที่ออกโดยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-29
1) การขออนุมัติใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-29
2) การยื่นคำขออนุมัติใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-29
3) เอกสารและรายการที่ต้องยื่นพร้อมคำขออนุมัติใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-30
4) คุณสมบัติของเครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-31
(1) เป็นเครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-31
(2) มีม้วนกระดาษเป็นสำเนาใบกำกับภาษี	2-31
(3) สามารถออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-31
(4) สามารถบันทึกเลขรหัสประจำเครื่อง	2-31
(5) สามารถสรุปรายงานการขายประจำวันได้	2-31
(6) สามารถให้เลขลำดับใบกำกับภาษีอย่างต่อเนื่องกัน	2-31
(7) สามารถบันทึกรายการการขายสินค้าฯ ในกระดาษเป็นม้วนต่อเนื่อง	2-32
5) รายการในใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-32
- ตัวอย่าง ใบกำกับภาษีอย่างย่อ ซึ่งออกโดยเครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-32
6) การบันทึกเลขรหัสประจำเครื่องบันทึกการเก็บเงิน	2-33
(1) เครื่องบันทึกการเก็บเงินชนิดไฟฟ้า E CR ระบบหัว DRUM	2-33
ก. ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ให้กับผู้ซื้อ	2-33
ข. สำเนาใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-33
(2) เครื่องบันทึกการเก็บเงินชนิดไฟฟ้า ECR	
ระบบหัวเข็ม (DOT MATRIX)	2-33
ก. ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ให้กับผู้ซื้อ	2-33
ข. สำเนาใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-33

(3) เครื่องบันทึกการเก็บเงินชนิดไฟฟ้า ECR ที่มีทั้งหัวเข็มและตราขงภายในเครื่องฯ	2-34
ก. ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ให้กับผู้ซื้อ	2-34
ข. สำเนาใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-34
(4) เครื่องบันทึกการเก็บเงินชนิดคอมพิวเตอร์	2-34
ก. ใบกำกับภาษีอย่างย่อที่ให้กับผู้ซื้อ	2-34
ข. สำเนาใบกำกับภาษีอย่างย่อ	2-34
7) การจัดทำรายงาน	2-34
(1) รายงานการขายประจำวัน	2-34
(2) การจัดทำรายงานภาษีขาย	2-35
(3) เครื่องบันทึกการเก็บเงินชนิดคอมพิวเตอร์	2-35
8) การขออนุมัติใช้เครื่องบันทึกการเก็บเงินที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตาม ประกาศ VAT#46 ข้อ 3	2-36
(1) การยื่นคำขออนุมัติ	2-36
(2) เอกสารประกอบการยื่นคำขออนุมัติ	2-36

2.4 การจัดทำ ส่งมอบ และเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และใบรับ

อิเล็กทรอนิกส์	2-37
(1) ความหมาย 'ใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์'	2-37
(2) ผู้มีสิทธิยื่นคำขอ	2-37
(3) การจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และใบรับอิเล็กทรอนิกส์	2-37
(4) การส่งมอบและเก็บรักษาใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และใบรับ อิเล็กทรอนิกส์	2-38
(5) การเปลี่ยนแปลง และยกเลิกการจัดทำใบกำกับภาษีอิเล็กทรอนิกส์ และใบรับ อิเล็กทรอนิกส์	2-38

3. กรณีไม่ต้องออกใบกำกับภาษีทุกครั้งที่ย้ายสินค้าหรือให้บริการ (มาตรา 86/8)

4. การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม และวิธีปิดเศษสตางค์	2-40
4.1 ภาษีขาย / ภาษีซื้อ – กรณีปิดเศษสตางค์ในใบกำกับภาษี	2-40
4.2 การแสดงฐานภาษีและ VAT ในใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	2-42
5. ออก ‘ใบกำกับภาษี’ ผิดพลาด แก้ไขอย่างไร	2-43
5.1 การยกเลิก ‘ใบกำกับภาษี’ เพื่อออกฉบับใหม่	2-43
5.1.1 สาเหตุที่ต้องยกเลิกใบกำกับภาษีฉบับเดิม	2-44
5.1.2 วิธียกเลิก ออกใหม่	2-44
5.2. การออก ‘ใบแทน-ใบกำกับภาษี’	2-45
5.2.1 มูลเหตุ	2-45
5.2.2 หลักเกณฑ์การออก ‘ใบแทน’ (VAT#36)	2-45
5.3. การออก ‘ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้’	2-46
5.3.1 ‘ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้-การค้า’ แตกต่างจากระบบ VAT อย่างไร?	2-46
• รายการบังคับ	2-46
• มูลเหตุการออกใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ (VAT 7%)	2-46
5.3.2 ประเด็นปัญหาการออก ‘ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ (VAT 7%)’	2-47
- ตัวอย่าง ใบเพิ่มหนี้ / ใบแนบใบเพิ่มหนี้	2-48
6. บทกำหนดโทษเกี่ยวกับใบกำกับภาษี	2-50
- ประเด็นความผิด (ด้านผู้ออกใบกำกับภาษี):	
1. ออกกำกับภาษี โดยมีรายการไม่ครบถ้วน	2-50
2. ไม่ออกใบกำกับภาษีหรือไม่จัดทำสำเนาใบกำกับภาษี	2-50
2.1 กรณีไม่ออกใบกำกับภาษีและไม่นำส่งภาษีขาย	2-50
2.2 กรณีไม่ออกใบกำกับภาษีแต่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม	2-50
3. ไม่ส่งมอบใบกำกับภาษีให้แก่ผู้ซื้อ	2-50

4. ออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิออก	2-50
5. ใช้ใบกำกับภาษีปลอมหรือใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย	2-51
7. แบบฝึกหัด	2-52

บทที่ 3: ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้ ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. ใบเพิ่มหนี้ / ใบลดหนี้: ความแตกต่างของเอกสารตาม TFRS และ VAT	3-1
- 'ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ - การค้า'	3-1
- 'ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ (VAT 7%)'	3-1
2. ใบเพิ่มหนี้ (Debit Note) ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	3-2
2.1 เงื่อนไขการออก 'ใบเพิ่มหนี้' (VAT 7%)	3-2
2.2 รายการบังคับใน 'ใบเพิ่มหนี้' (VAT 7%)	3-4
- ตัวอย่าง 'ใบเพิ่มหนี้ (VAT 7%)'	3-4
- การบันทึกบัญชี 'ใบเพิ่มหนี้ (VAT 7%)'	3-5
3. ใบลดหนี้ (Credit Note) ในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	3-5
3.1 เงื่อนไขการออก 'ใบลดหนี้' (VAT 7%)	3-5
3.2 รายการบังคับใน 'ใบลดหนี้' (VAT 7%)	3-7
- ตัวอย่าง 'ใบลดหนี้ (VAT 7%)'	3-7
- ตัวอย่าง 1 การบันทึกบัญชี กรณีรับคืน – ส่งคืนสินค้า	3-8
- ตัวอย่าง 2 การบันทึกบัญชี กรณีมิได้มีการรับคืน – ส่งคืนสินค้า	3-9

4. การออกใบเพิ่มหนี้ / ใบลดหนี้ โดยอ้างถึงใบกำกับภาษีมากกว่า 1 ฉบับ	3-11
4.1 การออกใบเพิ่มหนี้ / ใบลดหนี้ ในเดือนเดียวกับการออกใบกำกับภาษี	3-11
4.2 ใบแนบ - ใบเพิ่มหนี้/ใบลดหนี้ (VAT7%)	3-12
- ตัวอย่าง วิธีออก ‘ใบแนบ-ใบเพิ่มหนี้’	3-13
- ตัวอย่าง วิธีออก ‘ใบแนบ-ใบลดหนี้’	3-15
- ตัวอย่าง ‘ใบส่งคืนสินค้า’	3-17
- ตัวอย่าง ‘ใบรับคืนสินค้า’	3-18
5. แบบฝึกหัด	3-19

บทที่ 4: การเฉลี่ยภาษีซื้อ

1. หลักเกณฑ์และวิธีการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-1
1.1. การเฉลี่ยภาษีซื้อสำหรับการขายสินค้าหรือให้บริการทั่วไป	4-2
ฐานรายได้ในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-2
- ฐานรายได้ที่ 1: รายได้ของกิจการที่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	4-2
- ฐานรายได้ที่ 2: รายได้ของกิจการที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม	4-2
- ฐานรายได้ที่ 3: รายได้ที่ไม่ต้องนำมาเป็นฐานในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-3
1.1.1 การเฉลี่ยภาษีซื้อในปีแรก กรณีเพิ่งเริ่มประกอบกิจการหรือประกอบกิจการมาแล้วแต่ยังไม่มีรายได้	4-4
▶ ตัวอย่างที่ 1 ภาษีซื้อที่เฉลี่ยได้ฯ มีสิทธินำไปหักได้ไม่เกินครึ่งหนึ่ง	4-4
▶ ตัวอย่างที่ 2 วิธีคำนวณการเฉลี่ยภาษีซื้อ ฯ	4-5

ก. การเฉลี่ยภาษีซื้อตามประมาณการรายได้	4-5
ข. การเฉลี่ยภาษีซื้อตามรายได้จริง	4-5
ค. การปรับปรุงภาษีซื้อและการยื่นแบบ ภ.พ.30.2	4-6
1.1.2 การเฉลี่ยภาษีซื้อของปีถัดไป (ปีถัดไปจากปีแรก)	4-6
วิธีที่ 1 เฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของรายได้ของปีที่ผ่านมา โดยไม่ต้องปรับปรุงภาษีซื้อ	4-6
วิธีที่ 2 เฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของรายได้ของปีที่ผ่านมา โดยปรับปรุงภาษีซื้อตามส่วนของรายได้ที่เกิดขึ้นจริง	4-6
▶ ตัวอย่าง 3 วิธีคำนวณการเฉลี่ยภาษีซื้อของปีถัดไป	4-7
1.1.3 กรณีที่ไม่ต้องเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-8
1.1.3.1 รายได้ปีที่ผ่านมาเสียภาษีมูลค่าเพิ่มจำนวนไม่น้อยกว่า 90%	4-8
1.1.3.2 รายได้ปีที่ผ่านมาที่ไม่ต้องเสียภาษีมูลค่าเพิ่มมีจำนวนไม่น้อยกว่า 90%	4-8
1.2. การเฉลี่ยภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร	4-10
1.2.1 อาคารที่ไม่อยู่ในเกณฑ์การเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-10
(1) ภาษีซื้อที่เกิดจากค่าก่อสร้างอาคาร	4-11
(2) ภาษีซื้อที่เกิดจากค่าติดตั้งระบบบริการ	4-11
1.2.2 การก่อสร้างอาคารที่ต้องเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-14
1.2.3 หลักเกณฑ์การเฉลี่ยภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร	4-14
1.2.3.1 เมื่อเริ่มก่อสร้างอาคาร	4-15
1.2.3.2 เมื่อก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์	4-15
▶ ตัวอย่างที่ 4 ประมาณการการใช้พื้นที่อาคารฯ เพื่อเฉลี่ยภาษีซื้อฯ	4-15
▶ ตัวอย่างที่ 5 วิธีเฉลี่ยภาษีซื้อ - การก่อสร้างอาคาร	4-17
- เมื่อเริ่มก่อสร้างอาคาร	4-17
- เมื่อก่อสร้างอาคารเสร็จสมบูรณ์	4-18
- วิธีเฉลี่ยภาษีซื้อตามการใช้พื้นที่อาคารที่เกิดขึ้น	4-19
- การปรับปรุงการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-20
- การปรับปรุงการเฉลี่ยภาษีซื้อตามส่วนของการเปลี่ยนแปลง การใช้พื้นที่อาคารครั้งต่อมา	4-21

1.3. การเฉลี่ยภาษีซื้อตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด	4-21
2. ตารางเปรียบเทียบข้อแตกต่างการเฉลี่ยภาษีซื้อ กรณีขายสินค้า / ให้บริการ กับการก่อสร้างอาคารฯ	4-23
1. เปรียบเทียบ - หลักการ	4-23
2. เปรียบเทียบ - วิธีการ	4-23
3. เปรียบเทียบ - จุดเริ่มต้นเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-23
4. เปรียบเทียบ - การปรับปรุงภาษีซื้อ	4-23
5. เปรียบเทียบ - วิธีการปรับปรุงภาษีซื้อ	4-23
6. เปรียบเทียบ - เงื่อนไขในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-24
3. กรณีศึกษา : ประเด็นปัญหาและแนววินิจฉัย	4-24
(1) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – การก่อสร้างอาคารให้เช่าและบริการ	4-24
- ภาษีซื้อที่เกิดจากการก่อสร้างอาคาร	4-24
- ภาษีซื้อที่เกิดจากค่าติดตั้งระบบบริการสาธารณูปโภค	4-24
(2) การปรับปรุงการเฉลี่ยภาษีซื้อ – กิจการขายอสังหาริมทรัพย์	4-24
(3) การเปลี่ยนรอบระยะเวลาบัญชี	4-25
(4) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ฯ	4-25
(5) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – บริษัทเป้าอ็อฟาร์มฯ	4-25
(6) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กรณีให้บริการขนส่ง	4-26
(7) กรณีมิได้เฉลี่ยภาษีซื้อ	4-27
(8) กรณีภาษีซื้อการก่อสร้างอาคารโดยไม่นอนแบบแจ้ง ภ.พ.05.1, 05.2, 05.3, 05.4	4-27
(9) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กิจการรับโฆษณาในนิตยสาร	4-28
(10) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กรณีตัดแปลงอาคาร	4-29
(11) การขออนุมัติเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-29
(12) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กรณีมีการตัดแปลงอาคาร	4-29
(13) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กรณีสำรองพื้นที่ว่างเพื่อขยายกิจการในอนาคต	4-30
(14) เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ – มิใช่รายรับในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-31

(15) รายรับจากการขายหลักทรัพย์ – เป็นมูลค่าของฐานที่ต้องนำมารวมในการเฉลี่ยภาษีซื้อ	4-31
(16) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – ต้องคำนวณรายรับจากทุกสถานประกอบการ	4-31
(17) ภาษีซื้อจากค่าติดตั้งลิฟท์ – กิจการให้เช่า อพาร์ทเมนท์	4-26
(18) การเฉลี่ยภาษีซื้อ – กรณีให้ใช้ที่ดินและอาคารโดยไม่คิดค่าเช่า	4-32
(19) กรณีเป็นนายหน้าลูกค้าให้บริษัทรับประกันภัยต่อในต่างประเทศ	4-32
4. แบบฝึกหัด	4-34

บทที่ 5: ภาษีซื้อต้องห้าม 19 รายการ

1. ความหมาย ‘ภาษีซื้อ’	5-1
1.1 ‘ภาษีซื้อ’ – กรณีถูกเรียกเก็บ	5-1
1.2 ‘ภาษีซื้อ’ – กรณีนำเข้า	5-2
1.3 ภาษีซื้อ – กรณีรับโอนสินค้านำเข้า	5-4
1.4 ภาษีซื้อ – กรณีนำส่งภาษี ตามมาตรา 83/5, 83/6, 83/7	5-4
1.4.1 ภาษีซื้อ – กรณีการขายทอดตลาด (มาตรา 83/5)	5-5
1.4.1.1 กรณีที่ 1 กรณีผู้ขายทอดตลาดเป็นบริษัทเอกชน	5-5
1.4.1.2 กรณีที่ 2 กรณีขายทอดตลาดสินค้าของผู้จัด VAT 1.5 %	5-5
1.4.1.3 กรณีที่ 3 กรณีส่วนราชการเป็นผู้ทอดตลาด	5-6
1.4.1.4 กรณีที่ 4 กรณีส่วนราชการขายทรัพย์สินโดยวิธีอื่น	5-6
1.4.2 ภาษีซื้อ – กรณีผู้ซื้อนำส่งภาษีตามแบบ ภ.พ.36	5-6
1.4.2.1 กรณีผู้ประกอบการต่างประเทศขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ฯ	5-7

	หน้า
1.4.2.2 การให้บริการในต่างประเทศและให้บริการในราชอาณาจักร	5-7
2. ภาษีซื้อต้องห้าม	5-8
2.1 ภาษีซื้อต้องห้ามตามประกาศ VAT # 17 6 รายการ	5-9
2.1.1 ไม่มีหลักฐานใบกำกับภาษี (มาตรา 82/5 (1))	5-9
• ใบกำกับภาษีเป็นชื่อของกรรมการบริษัท	5-10
• ใบกำกับภาษีเป็นชื่อเจ้าของอาคารเช่า	5-10
• ใบกำกับภาษีเป็นชื่อเจ้าของสถานประกอบการ	5-10
2.1.2 มีใบกำกับภาษีแต่นำมาแสดงไม่ได้ (มาตรา 82/5(1))	5-11
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	
• ความแตกต่าง ใบกำกับภาษีสูญหาย/ใบกำกับภาษีปลอม	5-11
- ตัวอย่าง1 การคำนวณVATเพื่อยื่นแบบ ภ.พ.30	5-12
2.1.3 ใบกำกับภาษีมีข้อความไม่ถูกต้องครบถ้วน(ม.82/5 (2))	5-13
- รายการบังคับตามมาตรา 86/4(1)-(7)	5-13
- รายการบังคับตามมาตรา 86/4 (8)	5-13
กรณีที่ 1 คำว่า “เอกสารออกเป็นชุด” และ ‘สำเนาใบกำกับภาษี’	5-13
กรณีที่ 2 คำว่า “สาขาที่ออกใบกำกับภาษีคือ.....”	5-14
กรณีที่ 3 ต้องมี “เลขทะเบียนรถยนต์”	5-14
กรณีที่ 4 ต้องระบุ “อัตราแลกเปลี่ยนฯ”	5-14
กรณีที่ 5 ใบกำกับภาษี - ร้านค้าทองรูปพรรณฯ	5-14
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	
• บริษัทเป็นผู้เช่าอาคารสำนักงาน	5-14
• ใบกำกับภาษีระบุที่อยู่ของสำนักงานใหญ่	5-15
• ใบกำกับภาษีระบุที่อยู่ของสำนักงานชั่วคราว	5-15

2.1.4 ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบกิจการ (ม.82/5(3))	5-19
▶ ‘รายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ’	5-19
(1) เป็นรายจ่ายตามสัญญา / ข้อตกลงทางธุรกิจ	5-19
(2) รายจ่ายตามประเพณี หรือ ระเบียบปฏิบัติของบริษัท	5-19
(3) เป็นรายจ่ายตามที่กฎหมายกำหนดให้จ่าย	5-19
▶ ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	5-19
2.1.5 ภาษีซื้อเพื่อการรับรอง (ม.82/5(4))	5-21
- ตาราง 1 เปรียบเทียบภาระภาษี (CIT & VAT) – ค่ารับรอง	
/ค่าส่งเสริมการขาย/รายจ่ายส่วนตัว	5-23
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	5-23
2.1.6 ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีที่ออกโดยผู้ไม่มีสิทธิออก (มาตรา 82/5 (5))	5-24
กรณีที่ 1 มิได้เป็นผู้ประกอบการจดทะเบียน VAT	5-24
กรณีที่ 2 ไม่ได้มีการขายสินค้าให้บริการ	5-24
กรณีที่ 3 กรณีจดทะเบียน VAT โดยไม่มีสิทธิจด	5-24
กรณีที่ 4 กรณีตัวแทน/บุคคลอื่น ออกใบกำกับภาษีแทน	5-25
ตาราง 2 แสดงประเด็นความผิดและบทกำหนดโทษกรณีการออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีสิทธิ	5-25
1. กรณีนำใบกำกับภาษีไปใช้ โดยไม่มีสิทธิ	5-25
2. กรณีมิได้นำใบกำกับภาษีไปใช้	5-26
ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	5-26
ข้อสังเกต: ความแตกต่างระหว่าง ‘ใบกำกับที่ออกโดยไม่มีสิทธิออก’	
กับ ‘ใบกำกับภาษีปลอม’	5-28

1) ‘ใบกำกับภาษีที่ออกโดยไม่มีสิทธิออก’	5-28
2) ‘ใบกำกับภาษีปลอม’	5-28
2.1) กรณีตามมาตรา 89(7)	5-28
2.2) กรณีการปลอมแปลงเอกสารของบุคคลอื่น	5-28
2.3) กรณีตามคำพิพากษาของศาล	5-28
2.2 ภาษีซื้อต้องห้ามตามประกาศ VAT # 42 (12 กรณี)	5-29
2.2.1 ภาษีซื้อสำหรับรถยนต์นั่ง/รถยนต์โดยสารไม่เกิน 10 ที่นั่งฯ	5-29
2.2.1.1 พ.ร.ฎ. # 145 การหักค่าเสื่อมราคาฯ	5-29
2.2.1.2 พ.ร.ฎ. # 315 ห้ามหักรายจ่ายที่เกิน 1 ล้านบาท	5-29
2.2.1.3 ประกาศ VAT # 42 (แก้ไขเพิ่มเติมโดย VAT # 71)	5-30
(1) ประเภทของรถยนต์ฯ	5-30
- รถยนต์นั่งฯ	5-30
- รถยนต์โดยสารไม่เกิน 10 ที่นั่งฯ	5-30
(2) การได้มาซึ่งรถยนต์นั่งฯ	5-31
- การซื้อ	5-31
- การเช่าซื้อ	5-31
- การรับโอน	5-31
(3) ภาษีซื้อต้องห้ามไม่ครอบคลุมถึงผู้ประกอบการรถยนต์ฯ	5-31
(4) ภาษีซื้อสำหรับรายจ่ายที่เกี่ยวกับรถยนต์นั่งฯ	5-32
2.2.2 ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีอย่างย่อ	5-32
2.2.3 ภาษีซื้อที่เกิดจากการซื้อสินค้าหรือรับบริการของกิจการ NON – VAT	5-33
(1) กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มตามมาตรา 81(1)(ก)-(น)	5-33
(2) กิจการที่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	5-33
(3) กิจการที่ได้รับยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ	5-33

(4) กิจการที่ไม่อยู่ในบังคับต้องเสีย VAT & SBT	5-33
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร:	
• บริษัทประกอบกิจการธุรกิจบ้านจัดสรร	5-34
• บริษัทประกอบกิจการขนส่ง	5-34
• บริษัทสายการบินฯ	5-34
• การประกอบกิจการให้เช่าหอพักฯ	5-34
2.2.4 ภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคาร ซึ่งได้ขายหรือให้เช่าภายใน 3 ปี	5-35
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร:	
• บริษัทปลูกสร้างอาคารบนที่ดินของผู้ให้เช่า	5-38
• บริษัทเช่าที่ดินของกรมการ เพื่อก่อสร้างอาคาร	5-38
• ก่อสร้างอาคารบนที่ดินของบุคคลอื่น	5-39
2.2.5 คำว่า ‘ใบกำกับภาษี’ มิได้จัดทำขึ้นด้วยระบบคอมพิวเตอร์ทั้งฉบับ	5-39
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร:	
• จัดทำแบบฟอร์มที่ตีพิมพ์บนกระดาษต่อเนื่อง	5-40
• บริษัทจัดทำใบกำกับภาษีด้วยระบบคอมพิวเตอร์	5-41
2.2.6 ใบกำกับภาษีมีรายการไม่ครบถ้วนตาม ม.86/4(8)	5-41
2.2.7 สำเนา ‘ใบกำกับภาษี’	5-42
2.2.8 ภาษีซื้อส่วนเฉลี่ยของกิจการ NON – VAT	5-43
2.2.9 ภาษีซื้อที่เฉลี่ยเป็นของกิจการ NON – VAT เกินกว่า 90%	5-44
2.2.10 ภาษีซื้อตามใบกำกับภาษีซึ่งถูกแก้ไข	5-45
2.2.11 ภาษีซื้อจากการตัดแปลงเป็นรถยนต์นั่งภายใน 3 ปี	5-46

2.2.12	ใบกำกับภาษีซึ่ง “ชื่อ ที่อยู่ และเลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร” มิได้ตีพิมพ์หรือจัดทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์	5-47
3.	ภาษีซื้อเฉลี่ยจากการก่อสร้างอาคาร ซึ่งผู้ประกอบการมิได้ยื่นแบบจัดแจ้ง	5-48
4.	ภาษีซื้อต้องห้ามที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ	5-49
4.1	ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นรายจ่ายต้องห้ามในการคำนวณกำไรสุทธิ	5-49
4.2	ภาษีซื้อที่ต้องห้ามแต่สามารถถือเป็นรายจ่ายได้	5-50
4.3	ภาษีซื้อที่ต้องห้ามและมีให้ถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ	5-50
5.	เปรียบเทียบภาษีซื้อต้องห้าม และรายจ่ายต้องห้ามฯ 41 กรณี	5-51
	ตาราง 3 เปรียบเทียบภาษีซื้อต้องห้ามฯ และรายจ่ายต้องห้ามฯ 41 กรณี	5-51
1.	ไม่มีใบกำกับภาษี	5-51
2.	ใบกำกับภาษีเป็นชื่อบุคคลอื่น	5-51
3.	มีใบกำกับภาษีแต่ไม่อาจแสดงได้	5-51
4.	ใบกำกับภาษีสูญหาย	5-51
5.	ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป มีรายการไม่ครบถ้วน	5-51
6.	ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป มีการขีดฆ่ารายการ	5-51
7.	การขีดฆ่าข้อความที่ไม่ใช่รายการบังคับตาม ม.86/4(1)-(8)	5-51
8.	ใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป ฉบับใหม่ที่ยกเลิกฉบับเดิม	5-51
9.	ใบแทนใบกำกับภาษี	5-52
10.	ภาษีซื้อที่ไม่เกี่ยวกับกิจการโดยตรง	5-52

11. ภาษีซื้อ 'ค่ารับรอง'	5-52
12. ใบกำกับภาษีที่ผู้ออกไม่มีสิทธิออก	5-52
13. ออกใบกำกับภาษีโดยไม่มีภาษีซื้อขายสินค้า	5-52
14. ภาษีซื้อสำหรับรถยนต์นั่งฯ	5-52
15. ภาษีซื้อสำหรับรถยนต์โดยสารไม่เกิน 10 คน	5-52
16. ภาษีซื้อ 'รถยนต์กระบะ'	5-52
17. ภาษีซื้อ 'รถยนต์บรรทุก'	5-53
18. ภาษีซื้อสำหรับรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับรถยนต์นั่งฯ	5-53
19. ภาษีซื้ออันเกิดจากค่าบริการของรถยนต์นั่งฯ	5-53
20. ภาษีซื้อของผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายให้เขารถยนต์ฯ	5-53
21. ภาษีซื้อของผู้ประกอบธุรกิจซื้อขายให้เขารถยนต์โดยสารฯ	5-53
22. ภาษีซื้อจากการเขารถยนต์นั่ง	5-53
23. ภาษีซื้อจากการลิสซิ่งรถยนต์นั่ง	5-50
24. ภาษีซื้อจากค่าน้ำมันรถบรรทุก	5-54
25. ภาษีซื้อ - ใบกำกับภาษีอย่างย่อ	5-54
26. ภาษีซื้อจากการซื้อทรัพย์สินไปใช้ในกิจการ NON-VAT	5-54
27. ภาษีซื้อรถยนต์บรรทุกเพื่อใช้ในกิจการขนส่ง	5-54
28. ภาษีซื้อจากการก่อสร้างอาคารเพื่อให้เช่า	5-54
29. ภาษีซื้อจากการซื้อวัสดุก่อสร้างมาซ่อมแซมอาคารให้เช่า	5-55
30. ก่อสร้างอาคารเพื่อใช้ในกิจการ VAT ต่อมาให้เช่าภายใน 3 ปี	5-55
31. คำว่า "ใบกำกับภาษี" ใช้ตราประทับหรือพิมพ์ติด	5-55

32. ใช้ตราประทับคำว่า 'เอกสารออกเป็นชุด'	5-55
33. "สำเนา" ใบกำกับภาษี	5-55
34. สำเนา 'เอกสารออกเป็นชุด' ตีพิมพ์มาจากโรงพิมพ์	5-55
35. ชิดมาแก้ไขรายการในใบกำกับภาษี	5-56
36. แก้ไขข้อความในใบกำกับภาษีซึ่งมีใบรายการบังคับตามมาตรา 86/4(1)-(8)	5-56
37. ใบกำกับภาษีมีการชิดมาลายเซ็นของสมุหบัญชี	5-56
38. ดัดแปลงรถยนต์กระบะให้เป็นรถยนต์นั่ง 4 ประตู	5-56
39. ดัดแปลงรถยนต์กระบะให้เป็นรถยนต์บรรทุกเพื่อขาย	5-56
40. ประทับตราประทับ "ชื่อ ที่อยู่" ผู้ออกใบกำกับภาษี	5-57
41. "ชื่อ ที่อยู่ เลขประจำตัวผู้เสียภาษี" ผู้ขายและ รายการอื่นทั้งหมดพิมพ์จากเครื่องคอมพิวเตอร์	5-57
6. แบบฝึกหัด	5-58

บทที่ 6: VAT การส่งเสริมการขาย

1. การส่งเสริมการขาย: ความหมายและภาระภาษี	6-1
(1) การส่งเสริมการขายที่มุ่งผู้บริโภค (consumer promotion)	6-1
(2) การส่งเสริมการขายที่มุ่งผู้คนกลาง (trader and dealer promotion)	6-1
(3) การส่งเสริมการขายที่มุ่งผู้พนักงานขาย (sale force promotion)	6-1
(4) การส่งเสริมการขายในลักษณะแข่งขัน (contest promotion)	6-1
1.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล (ม.65 ทวิ (4))	6-2
1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	6-2
1.2.1 ส่วนลดการค้า: ลดอย่างไรจึงปลอดภาระภาษี	6-2
(1) ฐานภาษี (tax base) คำนวณอย่างไร	6-3

(2) วิธีออกใบกำกับภาษีแบบเต็มรูป	6-3
(3) วิธีออกใบกำกับภาษีอย่างย่อ	6-3
- ตัวอย่าง1 โรงแรม: ให้ส่วนลดพิเศษแก่คณะทัวร์	6-3
- ตัวอย่าง2 ห้างสรรพสินค้า: จัดแคมเปญจับสลากคุ้มครองส่วนลด	6-4
- ตัวอย่าง3 บริษัทน้ำมัน: จ่ายเงินชดเชย (rebate)	6-4
1.2.2 การแลกเปลี่ยนสินค้า ถือเป็นกรขาย	6-4
- ตัวอย่าง4 การซื้อสินค้า	6-5
- ตัวอย่าง5 แคมเปญมือถือเก่าแลกซื้อเครื่องใหม่	6-5
- ตัวอย่าง6 นำบัตรสะสมมาแลกเป็นเงินสด	6-6
- ตัวอย่าง7 การขาย 'บัตรเงินสด'	6-6
- ตัวอย่าง8 นำของเปล่าที่บรรจุสินค้ามาแลกของ	6-7
1.2.3 สินค้าตัวอย่างต้องเป็นตามแคมเปญส่งเสริมการขาย	6-7
1.2.3.1 การแจกสินค้าตัวอย่าง	6-7
1.2.3.2 สินค้าทดลองใช้ก่อนซื้อ	6-7
1.2.3.3 การแจกรางวัลแก่พนักงานหรือตัวแทนจำหน่าย	6-8
1.2.4 การแถมสินค้า ต้องมีแคมเปญรองรับ	6-8
- การแจกแถม 4 ลักษณะที่ได้รับความนิยมค่าฐานภาษี	6-8
- ตัวอย่าง9 การแถมสินค้าของกิจการในระบบ VAT	6-12
- ตัวอย่าง10 การให้รางวัลตามเป้า	6-13
- ตัวอย่าง11 บ้านจัดสรร แถมเฟอร์นิเจอร์	6-13
- ตัวอย่าง12 ขายสินค้า แถมบริการ	6-14
1.3 ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	6-14
กรณีที่ 1 การประกวด แข่งขัน ชิงโชค (5%)	6-15
กรณีที่ 2 การส่งเสริมการขาย (3%)	6-15
2. การแจกของขวัญ ของชำร่วย กระเช้าปีใหม่	6-16
2.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	6-16

	หน้า
2.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	6-16
- ตัวอย่าง 13 การแจกกระดาษ ในเทศกาลทำบุญ 50 ปี	6-17
3. การให้ทดลองใช้และการยืมสินค้า	6-18
3.1 สินค้าทดลองใช้	6-18
3.2 กรณีการยืมสินค้า	6-19
4. ตารางสรุปหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการยกเว้น CIT, VAT, WHT	6-19
ตาราง 1 เปรียบเทียบภาระภาษี CIT/VAT/WHT-กรณีการส่งเสริมการขายในรูปแบบต่างๆ	6-20
1. การให้ส่วนลด	6-20
2. การแลกสินค้า	6-20
3. การแจก แกรมสินค้า	6-21
4. สินค้าตัวอย่าง เพื่อการส่งเสริมการขาย	6-21
5. ของขวัญ ของชำร่วย กระดาษปีใหม่	6-21
5. 44 กรณีศึกษา: ภาระภาษีจากการส่งเสริมการขาย	6-22
- ตาราง 2 44 กรณีศึกษา : ภาระภาษีจากการส่งเสริมการขาย (ด้านผู้รับ และ ผู้ให้)	6-23

	หน้า
1. การลดราคา	6-23
1.1 ส่วนลดการค้า	6-23
1.2 ส่วนลดเงินสด	6-23
1.3 ส่วนลดตามเป้า/ส่วนลดตามรอบ	6-23
1.4 ตัวแทนจำหน่ายเรียก คืนเงินส่วนลดจากบริษัท ผู้ผลิต	6-23
1.5 ลดราคาสินค้าชำรุดสินค้าตกทุน	6-24
1.6 การออกไปลดหนี้ เพื่อลดราคาแก่ dealer	6-24
1.7 ให้ส่วนลดจากการชำระค่างวดเช่าซื้อทั้งจำนวน	6-24
1.8 คุปอง/แต้มปี สะสมแต้ม	6-24
1.9 คุปองแลกซื้อสินค้า โดยให้ส่วนลด	6-25
2. แลกสินค้า	6-25
2.1 บัตรสะสมแต้มเพื่อแลกเปลี่ยนเงิน	6-25
2.2 ให้บัตรแลกรับบริการฟรีแก่ผู้ซื้อรถยนต์	6-25
2.3 นำสินค้าเก่ามาแลกสินค้าใหม่	6-25
2.4 จ่ายเงินแก่ร้านค้าปลีกตามยอดคุปองแลกสินค้า	6-26
2.5 ลูกค้านำบัตรสะสมมาแลกเปลี่ยนเงินจากร้านค้า	6-26
2.6 ลูกค้านำฝาเบียร์ 3 ฝาแลกเบียร์ขวดเล็กจากโรงงานเบียร์	6-26

	หน้า
2.7 ตัวแทนจำหน่ายสินค้าแก่ผู้ผลิต	6-27
3. แจกสินค้า/แจกรางวัล	6-27
3.1 แจกของชำร่วยฟรี	6-27
3.2 ให้รางวัลเงินสดแก่ตัวแทนที่จัดร้านสวยสุด	6-28
3.3 เลี้ยงรับรองพร้อมมอบรางวัล	6-28
3.4 สะสมชิ้นส่วนเพื่อแจกรางวัล	6-28
3.5 ทำยอดถึงเป้า ได้สัมมนาต่างประเทศฟรี	6-28
3.6 แจกปฏิทิน ไดอารี่ของชำร่วยแก่ผู้ค้าปลีกเพื่อแจกต่อแก่ลูกค้า	6-29
3.7 ผู้ผลิตให้เงินรางวัลแก่ผู้ชนะเกมโชว์	6-29
3.8 แจกโลโก้ทองคำแก่ตัวแทนดีเด่นประจำปี	6-29
3.9 แจกประกาศเชิดชูเกียรติตัวแทนดีเด่น	6-29
3.10 จ่ายเงินชดเชย (rebate) + อีก 10% แก่ร้านค้าส่ง	6-30
3.11 แจกทัวร์ต่างประเทศแก่ตัวแทนจำหน่ายที่ทำยอดถึงเป้า	6-30
3.12 แจกรถยนต์แก่ตัวแทนจำหน่ายครบ 5 ปี	6-30
3.13 ผู้ผลิตให้เงินช่วยเหลือแก่ศูนย์บริการ เพื่อซื้อเครื่องมือประจำศูนย์	6-30
3.14 ผู้ผลิตรถยนต์ให้บัตรแลกรับบริการฟรี	6-31
3.15 ตัวแทนจำหน่ายรถยนต์จ่ายดอกเบี้ยเช่าซื้อแทนลูกค้า	6-31
3.16 ผู้ผลิตให้สินค้าแก่ตัวแทนจำหน่าย เพื่อจับรางวัล ในงานประจำจังหวัด	6-31
3.17 ซื้อครบขอดีสิทธิชิงรางวัลใหญ่ (Benz E240) ในห้างสรรพสินค้า	6-31
3.18 ชิ้นส่วน 10 ซอง ได้ชมภาพยนตร์ฟรี	6-31
3.19 แจกสินค้าตัวอย่าง	6-32
4. การแถมสินค้า/ ทดลองใช้	6-32
4.1 ของแถมในหีบห่อหรือแนบติดสินค้าที่ขาย	6-32
4.2 ให้ตัวแทนจำหน่ายนำสินค้าไปทดลองคุณภาพ	6-32
4.3 ขายสินค้าตามเป้า แถมคอมพิวเตอร์ 2 เครื่อง	6-33
4.4 ขายคอมพิวเตอร์ แอมซอพท์แวร์แก่ตัวแทนจำหน่าย/ลูกค้า	6-33

	หน้า
4.5 ร้านอาหารจัดแถมเบญ ทาน 10 ครั้ง แถม 1 ครั้ง	6-33
4.6 ให้ของแถมภายหลังการขาย	6-33
4.7 ผู้ผลิตให้ผู้ซื้อสินค้าจากตัวแทนจำหน่ายมีสิทธิเลือกของแถม	6-34
5. การส่งเสริมการขายเชิงซ้อน	6-34
5.1 ผู้ผลิตทำประกันกับสินค้าซึ่งขายแก่ตัวแทนจำหน่ายไปแล้ว	6-34
5.2 ทำโฆษณาร่วม โดยตัวแทนจ่ายค่าโฆษณาแทนผู้ผลิต	6-34
6. แบบฝึกหัด	6-35

บทที่ 7 VAT: อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

1. อัตราแลกเปลี่ยนตามมาตรา 79/4	7-1
1.1 กรณีขายสินค้า หรือให้บริการเป็นเงินตราต่างประเทศ (ม.79/4(1))	7-2
1.1.1. กรณีส่งออกสินค้า	7-2
● กรณีผู้ส่งออกได้รับและขายเงินตราต่างประเทศทันที	7-2
● กรณีผู้ส่งออกยังไม่ได้รับชำระเงินตราต่างประเทศ	7-2
1.1.2. กรณีส่งออกบริการ	7-2
● VAT#21 อนุโลมให้ใช้ invoice เป็นใบกำกับภาษี	7-2
● การลงรายการในรายงานภาษีขาย	7-3
1.1.3. กรณีขายสินค้า / ให้บริการในประเทศแต่ตกลงชำระเป็นเงินเหรียญ	7-3
- แนวปฏิบัติตามคำสั่ง ป.132/2548	7-3
(ก) กรณีผู้ประกอบการออกไปกำกับภาษีเป็นเงินตราต่างประเทศ	7-3
- ตัวอย่าง การเลือกใช้อัตราแลกเปลี่ยนในการแปลงค่าในกรณีต่างๆ (ป.132/2548 ข้อ 5)	7-3
(ข) หลักเกณฑ์การลงรายการใน ‘รายงานภาษีขาย’	7-7
- ข้อสังเกต	7-7

1) ผลบังคับของ ม.79/4(1) ในทางปฏิบัติ	7-7
กรณี 1 การขายสินค้า (เป็นเงินตราต่างประเทศ)	7-7
กรณี 2 การให้บริการ (เป็นเงินตราต่างประเทศ)	7-7
กรณี 3 การส่งออกสินค้า	7-8
2) อัตราแลกเปลี่ยนตามประกาศ ธปท. 2 กรณี	7-8
3) แนววินิจฉัยกรรมสรรพากรกรณีการใช้ ‘อัตราซื้อถั่วเหลืองตัวเงิน’ และ ‘อัตราซื้อถั่วเหลืองทางโทรเลข’	7-8
1.2 กรณีนำเข้า (มาตรา 79/4 (2))	7-8
2. อัตราแลกเปลี่ยนตามมาตรา 9	7-8
2.1 มาตรา 9 ในอดีต (1 พ.ค. 2541 – 28 ก.พ. 2548)	7-9
2.2 มาตรา 9 ยุคปัจจุบัน (ตั้งแต่ 1 มี.ค. 2548 ถึงปัจจุบัน)	7-10
- หลักเกณฑ์และกรณีที่ต้องแปลงค่าเงินตามมาตรา 9	7-10
- ตัวอย่าง กรณีการแปลงค่าเงินฯตามคำสั่ง ป.132/2548 ข้อ 4	7-10
3. ตัวอย่างการคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม – อัตราแลกเปลี่ยนฯ	7-12
- ตัวอย่าง 1 การคำนวณ VAT กรณีจ่ายค่าลิขสิทธิ์ไปต่างประเทศ	7-12
- ตัวอย่าง 2 การคำนวณ VAT กรณีมี ‘ผลต่าง’ จากอัตราแลกเปลี่ยน	7-13
- ประกาศอัตราแลกเปลี่ยนถั่วเหลืองของ ธปท. ณ 19 กันยายน 2555	7-14
- ประกาศอัตราแลกเปลี่ยนถั่วเหลืองของ ธนาคารพาณิชย์ ณ 3 กันยายน 2555	7-17
4. แบบฝึกหัด	7-19

บทที่ 8: การนำส่ง VAT ตามแบบ ภ.พ.36

1. การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มจากการขายทอดตลาด (ม. 83/5 แห่งประมวลรัษฎากร)	8-1
กรณีที่ 1 การขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ประกอบการจดทะเบียน	8-2
กรณีที่ 2 กรณีส่วนราชการเป็นผู้ทอดตลาด	8-2
กรณีที่ 3 กรณีส่วนราชการขายทรัพย์สินโดยวิธีอื่น	8-3
2. การนำส่งภาษีมูลค่าเพิ่มของผู้ประกอบการนอกราชอาณาจักร	8-3
2.1 กรณีผู้ประกอบการต่างประเทศเข้ามาขายสินค้าหรือให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว และไม่ได้จดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มชั่วคราว ตามมาตรา 85/3	8-4
ก. การเข้ามาขายสินค้าในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	8-4
(1) กรณีเข้ามาไม่เกิน 1 ปี	8-6
(2) กรณีเข้ามา 1-3 ปี (VAT#43)	8-6
- แนวปฏิบัติตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป.89/2542	8-7
ข. การเข้ามาให้บริการในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว	8-8
- ความหมาย ‘บริการ’ (ม.77/1(10))	8-8
- กรณีเข้ามาไม่เกิน 1 ปี	8-10
- กรณีเข้ามาระหว่าง 1-3 ปี	8-10
2.2 กรณีผู้ประกอบการต่างประเทศได้ให้บริการในต่างประเทศและได้มีการให้บริการในราชอาณาจักร(การนำเข้าบริการ)	8-10
- ความหมาย ‘การให้บริการในต่างประเทศ’ (ป.104/2544)	8-11
- หน้าที่การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย (ม.70)	8-15

2.3	กรณีการจ่ายเงินให้ผู้ประกอบการอื่นตามที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา	8-17
3.	การยื่นแบบนำส่งภาษี อัตราภาษี และประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง	8-17
3.1	เปรียบเทียบความแตกต่างการนำส่ง VAT (ภพ.36) และ WHT (ม.70)	8-18
	ตาราง 1 เปรียบเทียบความแตกต่างการนำส่ง VAT (ภพ.36) และ WHT (ม.70)	8-18
	(1) เปรียบเทียบ - กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	8-18
	(2) เปรียบเทียบ - หลักเกณฑ์การเสียภาษี	8-18
	(3) เปรียบเทียบ - การปฏิบัติทางภาษี	8-19
	(4) เปรียบเทียบ - ความรับผิดชอบนำส่งภาษีขาด	8-19
3.2	ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษี และอัตราภาษี	8-19
3.3	การยื่นแบบแสดงรายการและการเครดิต “ภาษีซื้อ”	8-22
3.4	ความรับผิดชอบมิได้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม	8-23
	(1) ความรับผิดชอบทางอาญา	8-23
	(2) ความรับผิดชอบทางแพ่ง	8-23
	- เบี้ยปรับ	8-23
	- เงินเพิ่ม	8-23
	- ตัวอย่าง 1 กรณีจ่ายเงินค่าซ่อมเครื่องจักรจากการซ่อมในประเทศ	8-23
	- ตัวอย่าง 2 กรณีจ่ายค่าลิขสิทธิ์ให้แก่บริษัทต่างประเทศ	8-24
	- ตัวอย่าง 3 กรณีส่งเครื่องจักรไปซ่อมในต่างประเทศ	8-24
	- ตัวอย่าง 4 กรณีจ่ายค่าเช่าโปรแกรมคอมพิวเตอร์แก่บริษัทต่างประเทศ	8-25
4.	การโอนสินค้าหรือโอนสิทธิในบริการ ซึ่งเสียภาษีไว้ในอัตรา 0	
	ตามมาตรา 80/1(5)	8-26
5.	แบบฝึกหัด	8-28

บทที่ 9: การจัดทำรายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. การจัดทำรายงาน VAT: หลักการ ที่มา และเหตุผล	9-1
▶ หลักการ ที่มา และเหตุผล การจัดทำรายงานฯ (มาตรา 87 และ VAT#89)	9-1
▶ ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบการวางรูปเอกสารและการบันทึกรายการตาม TFRS และ VAT	9-2
(1) เมื่อมีรายการค้าเกิดขึ้น - การออกเอกสาร	9-2
(2) การบันทึกบัญชีและการลงรายงาน VAT	9-2
(3) การออกใบลดหนี้-การค้า / ใบลดหนี้-VAT7%	9-3
(4) การสรุปยอด ณ วันสิ้นเดือน	9-3
(5) การปฏิบัติเมื่อเกิดรายการค้าระหว่างปี	9-3
(6) การปฏิบัติ ณ วันสิ้นรอบบัญชี	9-4
(6.1) การตรวจนับสินค้าคงเหลือปลายปี	9-4
(6.2) การปิดบัญชี ณ 31 ธ.ค.25x1	9-5
2. การจัดทำรายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	9-6
▶ อธิบายบทบัญญัติของกฎหมาย (ม.87)	9-6
2.1 รายงานภาษีขาย (Output Book)	9-7
2.1.1 รูปแบบรายงานภาษีขาย (VAT#89)	9-7
- ตัวอย่าง แบบฟอร์ม 'รายงานภาษีขาย' ตามประกาศ VAT # 89	9-8
- รายการค้าที่ต้องบันทึกใน 'รายงานภาษีขาย'	9-9
2.1.2 การลงรายการใน 'รายงานภาษีขาย'	9-9
- แนวปฏิบัติการลงรายการตาม VAT#89 ข้อ 7	9-9
2.1.3 การปรับปรุงสมุดบัญชีให้เป็น 'รายงานภาษีขาย'	9-13

2.1.3.1	กรณีผู้ประกอบการนิติบุคคล	9-13
	- บทบัญญัติ VAT#104 ข้อ2 (1)	9-13
	- ตัวอย่าง การปรับปรุงสมุดรายวันขายให้เป็น ‘รายงานภาษีขาย’	9-14
2.1.3.2	กรณีผู้ประกอบการ – บุคคลธรรมดา	9-15
	- บทบัญญัติ VAT#104 ข้อ2 (1)	9-15
	- ตัวอย่าง การปรับปรุงสมุดบัญชีเงินสดรับให้เป็น ‘รายงานภาษีขาย’	9-16
2.2	รายงานภาษีซื้อ (Input Book)	9-17
2.2.1	รูปแบบ ‘รายงานภาษีซื้อ’	9-17
	- ตัวอย่าง แบบฟอร์ม ‘รายงานภาษีซื้อ’ ตามประกาศ VAT # 89	9-18
	- รายการค้าที่ต้องบันทึกใน ‘รายงานภาษีซื้อ’	9-19
2.2.2	การลงรายการใน ‘รายงานภาษีซื้อ’	9-19
	- บทบัญญัติ VAT#89 ข้อ 8	9-19
-	ตัวอย่าง กรณีที่มี ‘การเฉลี่ยภาษีซื้อ’ (VAT # 29) ประปนกับใบกำกับภาษีซื้อทั่วไป	9-21
	วิธีที่1 ตัวอย่างกรณีลงรายการใน ‘รายงานภาษีซื้อ’ รวมกันโดยการเพิ่มช่องรายการ	9-22
	วิธีที่2 ตัวอย่างกรณีลงรายการใน ‘รายงานภาษีซื้อ’ แยกกัน	9-23
2.3	รายงานสินค้าและวัตถุดิบ (Stock Book)	9-24
2.3.1	รูปแบบ ‘รายงานสินค้าและวัตถุดิบ’	9-24
	- กิจการที่ต้องจัดทำรายงานสินค้าและวัตถุดิบ (ม.87 (3))	9-24
	- ตัวอย่าง ‘รายงานสินค้าและวัตถุดิบ’ (VAT # 89)	9-25
	- ตัวอย่าง ‘รายงานการจ่ายอะไหล่โดยไม่คิดมูลค่า’ (VAT # 89 ข้อ 3)	9-26
2.3.2	การลงรายการใน ‘รายงานสินค้าและวัตถุดิบ’	9-27

- แนวปฏิบัติตาม VAT#89 ข้อ 9	9-27
2.3.3 การปรับปรุงสมุดบัญชีให้เป็น ‘รายงานสินค้าและวัตถุดิบ’	9-27
2.3.3.1 กรณีผู้ประกอบการนิติบุคคลและกิจการซึ่งทำสต็อกตามกฎหมายอื่น	9-27
- แนวปฏิบัติตาม VAT#89 ข้อ 3	9-27
2.3.3.2 กรณีผู้ประกอบการ – บุคคลธรรมดา	9-29
- แนวปฏิบัติตาม VAT#104 ข้อ 3	9-29
- ตัวอย่าง ‘รายละเอียดสินค้าคงเหลือ’ สำหรับบุคคลธรรมดา (VAT # 104)	9-30
3. การจัดทำรายงาน – กรณีมีสถานประกอบการหลายแห่ง	9-31
3.1 ความหมาย ‘สถานประกอบการ’ (ม. 77/1(20))	9-31
3.2 ผู้ประกอบการต้องจัดทำรายงานเป็นรายสถานประกอบการ (VAT#89 ข้อ5)	9-32
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	9-32
3.3 ผู้ประกอบการต้องลงรายการตามเอกสารสำคัญ	9-33
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	9-33
3.4 ผู้ประกอบการต้องลงรายการภายใน 3 วัน	9-35
3.5 การทำรายงานของหน่วยขายที่เป็นร้านค้าย่อย	9-35
- แนวปฏิบัติตาม VAT#89 ข้อ 6	9-35
4. การขออนุมัติจัดทำรายงานรวมกันที่สำนักงานใหญ่	9-36
- แนวปฏิบัติตาม VAT#104 ข้อ 4,5	9-36
- ตัวอย่าง แบบคำขออนุมัติจัดทำรายงานรวมกันที่สำนักงานใหญ่	9-35
5. การจัดทำรายงานของตัวแทน	9-38
- แนวปฏิบัติตาม VAT#24	9-38

6. บทกำหนดโทษ	9-38
6.1 กรณีสินค้าขาด/เกินจากรายงาน	9-38
6.2 กรณีไม่จัดทำรายงาน (ป.81/2542 ข้อ10,11)	9-39
(1) ไม่ได้จัดทำรายงานไว้เลย	9-39
(2) มีได้ลงรายการในรายงานVAT ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนดฯ	9-39
(3) มีได้เก็บรายงานไว้ ณ สถานประกอบการ	9-39
6.3 ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับการจัดทำรายงาน	9-42
6.4 ตัวอย่าง แนวคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ	9-44
7. การจัดทำรายงานด้วย ‘มาตรฐานซอฟต์แวร์’	9-45
7.1 มูลเหตุของการออกกฎหมาย “มาตรฐานซอฟต์แวร์”	9-45
7.2 หลักเกณฑ์ของ “มาตรฐานซอฟต์แวร์” ตามประกาศ VAT # 89	9-45
7.3 อธิบายมาตรฐานซอฟต์แวร์ตามประกาศ VAT # 89	9-49
7.4 บทกำหนดโทษ	9-50
7.5 ซอฟต์แวร์เข้าสื่้กับการยื่นขอ I.D.	9-51
- ตัวอย่าง แบบแจ้งการจัดจำหน่ายซอฟต์แวร์ตาม VAT #89	9-53
7.6 20 ประเด็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานซอฟต์แวร์	9-55
ประเด็น 1. กรณีที่ใช้คอมพิวเตอร์ทำบัญชีแต่โปรแกรมยังไม่สมบูรณ์	9-55

ประเด็น 2. จะเริ่มจดทะเบียนได้ตั้งแต่เมื่อใด และมีขั้นตอนอย่างไร	9-55
ประเด็น 3. การพัฒนาโปรแกรมให้ทุกระบบ Link เข้าหากัน	9-55
ประเด็น 4. กรมสรรพากรมีวิธีการตรวจสอบ/ยอมรับซอฟต์แวร์อย่างไร	9-56
ประเด็น 5. กรณีบริษัททำงาน Real Time จะทำอย่างไร เมื่อ Data ไม่ Update	9-56
ประเด็น 6. กรณีมีการแก้ไข data	9-56
ประเด็น 7. วิธีนับจำนวนรายการที่มีการแก้ไข	9-56
ประเด็น 8. กรณีบริษัทมีสถานที่ทำการหลายแห่ง จะเลือกขอวิธีทำรายงานต่างกัน	9-56
ประเด็น 9. กรณีมีสาขาย่อยหลายแห่ง โดยส่งใบรายงานมาให้สำนักงานใหญ่	9-57
ประเด็น 10. การแจ้งรหัสผ่านให้สรรพากรทราบ ต้องแจ้งทุก user ID หรือไม่	9-57
ประเด็น 11. กรณีใช้โปรแกรมควบคุม STOCK และ GL จาก 2 ซอฟต์แวร์เข้าสั	9-57
ประเด็น 12. บทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามประกาศ VAT # 89	9-57
ประเด็น 13. กรณีที่ทำรายงานภาษีขายด้วยคอมพิวเตอร์ รายงานภาษีซื้อทำด้วย PC	9-58
ประเด็น 14. ในกรณีที่ระบบ S/W มี หลายSubsystem	9-58
ประเด็น 15. กรณีโปรแกรมจะทำการ Post ทันทีที่มีการบันทึก	9-58
ประเด็น 16. เรื่องระบบรักษาความปลอดภัย ต้องกำหนดสิทธิของแต่ละ user หรือไม่	9-58
ประเด็น 17. หากลักษณะซอฟต์แวร์มี Module อื่น จะจัดเป็นประเภท ข. ซ้อ5 หรือไม่	9-58
ประเด็น 18. การกำหนดรหัสผ่านเข้าระบบ ต้องทำทุกระบบหรือไม่	9-58
ประเด็น 19. ขอให้ชี้แจงหลักเกณฑ์พิจารณามาตรฐานซอฟต์แวร์ตามประกาศ VAT#89	9-58
ประเด็น 20. ความหมายของการแสดงยอดรวมและเปรียบเทียบยอดตามข้อ 2 (ค)	9-59
8. แบบฝึกหัด	9-60

บทที่ 10: การบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม

1. การบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม : An Overview	10-1
- ความหมาย ‘การบัญชีภาษีอากร’	10-1
- ตาราง 1 เปรียบเทียบการปฏิบัติทางบัญชีและเอกสารระหว่าง TFRS & VAT	10-3
1. เมื่อเกิดรายการค้า (acquisition date)	10-3
2. การรับจ่ายชำระหนี้ระหว่างเดือน	10-3
3. วันครบกำหนดยื่นแบบ ภ.พ.30	10-3
- ความหมาย ‘การบัญชีภาษีมูลค่าเพิ่ม’	10-4
2. ภาษีมูลค่าเพิ่ม : บัญชี/ภาษี/ระเบียบปฏิบัติ	10-5
2.1. การขายสินค้าและการให้บริการ	10-6
2.1.1 รายได้ตามหลักการบัญชี	10-6
2.1.2 การเสียภาษีขายตามกฎหมาย VAT	10-6
2.1.2.1 กรณีขายสินค้าตามปกติทั่วไป	10-6
- ตัวอย่าง1 การบันทึกบัญชี VAT กรณีขายสินค้า	10-6
- ตัวอย่าง2 การบันทึกบัญชี VAT กรณีให้บริการ	10-7
2.1.2.2 กรณีผลิตสินค้าตามคำสั่งจ้าง (made to order)	10-8
- ตัวอย่าง3 การบันทึกบัญชี VAT กรณีผลิตตามคำสั่งจ้าง	10-8
2.1.2.3 กรณีผลิตสินค้าเพื่อขายเป็นปกติธุระ	10-8
- ตัวอย่าง4 การบันทึกบัญชี VAT กรณีผลิตสินค้าเพื่อขายเป็นปกติธุระ	10-8

2.1.2.4	กรณีผู้ซื้อยังไม่ได้รับมอบ	10-9
	- ตัวอย่าง5 การบันทึกบัญชี VAT กรณีทยอยส่งมอบสินค้า	10-9
2.2.	การเช่า เช่าซื้อ และลิสซิ่ง	10-10
	- ตาราง เปรียบเทียบภาระภาษี การเช่า/เช่าซื้อ/ลิสซิ่ง	10-10
2.2.1	การเช่าซื้อ (Hire Purchase)	10-10
	- ความหมายตามมาตรา 572 – 574 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	10-10
	- เช่าซื้อตามประมวลรัษฎากร (ป.36/2536)	10-11
	(1) การให้ส่วนลด	10-11
	(2) ความรับผิดชอบในการเสียหาย	10-11
	(3) Lessor ไม่มีสิทธิออกไปกำกับภาษีจากมูลค่าทั้งหมด	10-11
	(4) กรณี Lessee ขอชำระเงินงวดที่เหลือทั้งจำนวน	10-12
	(5) กรณีโอนสิทธิการเช่า (เปลี่ยนตัวลูกหนี้)	10-12
	(6) กรณีต่างๆ ที่ Lessor ไม่ต้องเสียภาษีขาย	10-12
	(7) กรณี Lessor ต้องนำรายรับมาเสียภาษีขาย	10-12
	(8) กรณี Lessee ผ่อนชำระกับสถาบันการเงินฯ	10-12
	- ตัวอย่าง6 การบันทึกบัญชี VAT กรณีเช่าซื้อรถยนต์ฯ	10-13
2.2.2	ลิสซิ่ง (Leasing) และการเช่า	10-14
2.2.2.1	ลิสซิ่ง คืออะไร	10-14
	- ความหมายตาม TAS#17 (ปรับปรุง 2552)	10-14
	- ความหมายตามประกาศภาษีการค้า #53	10-14

	หน้า
- ความหมายตามกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคล (ทป.155/2549)	10-14
- ความหมายตาม ทป.34/2534 และทป.176/2552 (WHT)	10-15
2.2.2.2 ลิขิ่งตามหลักการบัญชี (TAS#17(ปรับปรุง 2552))	10-15
- สัญญาเช่าดำเนินงาน	10-15
- สัญญาเช่าการเงิน	10-15
2.2.2.3 ลิขิ่งตามประมวลรัษฎากร	10-16
- การคำนวณรายได้ CIT ตามมาตรา65	10-16
- การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่ม	10-17
2.3. การฝากขาย	10-18
- ตารางเปรียบเทียบ หลักเกณฑ์การฝากขายตาม TFRS/ CIT/ VAT	10-18
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยปัญหากรณีฝากขาย	10-19
2.4. ส่วนลด	
- ความหมาย ‘ส่วนลดการค้า’ (ม.79 (1))	10-21
- ตัวอย่าง7 การบันทึกบัญชี VAT กรณีการขายสินค้าโดยให้ส่วนลด	10-21
2.5. ค่าขนส่งสินค้า	10-22
2.6. การแจกเครื่องแบบพนักงาน	10-22
- แนวปฏิบัติตามคำสั่ง ป.47/2537 และ VAT #40 ข้อ 2(10)	10-22

	หน้า
2.7. คำรับรอง	10-23
2.7.1 ความหมายและหลักเกณฑ์	10-23
2.7.1.1 ภาษีเงินได้นิติบุคคล	10-24
- รายจ่ายต้องห้ามตามมาตรา 65 ตรี (4) และกฎกระทรวง #143(แก้ไข โดย #222)	10-24
2.7.1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่ม	10-25
- ภาษีซื้อต้องห้ามตามมาตรา 82/5 (4) และ VAT#17 ข้อ 5	10-25
- ตัวอย่างคำวินิจฉัยของกรมสรรพากร	10-25
2.7.2 คำรับรอง / คำส่งเสริมการขาย / รายจ่ายส่วนตัว	10-27
▶ ตาราง 2 เปรียบเทียบ ภาวะภาษีที่แตกต่างกัน	
ของคำรับรอง/ คำส่งเสริมการขาย/รายจ่ายส่วนตัว	10-27
- ตัวอย่าง 8 ประเด็นพิจารณาคำส่งเสริมการขาย/ คำรับรอง/ รายจ่ายส่วนตัว	
กรณีแจกบัตรชมเทนนิส	10-29
2.8. หนี้สูญ	10-29
- หลักเกณฑ์การตัดจำหน่ายหนี้สูญตาม VAT#85 (พ.ศ.2542)	10-29
- ตัวอย่าง 9 การบันทึกบัญชี VAT กรณีหนี้สูญ	10-30
2.9. เงินมัดจำค่าสินค้าหรือบริการ	10-31
2.9.1 กรณีการชำระราคาส่งหน้าบางส่วน	10-31

- ตัวอย่างคำวินิจฉัย และการบันทึกบัญชี VAT	10-31
2.9.2 กรณีเงินประกันฯ	10-31
- ตัวอย่างคำวินิจฉัย และการบันทึกบัญชี VAT	10-32
- แนวปฏิบัติทางภาษีตาม ป.73/2541	10-32
2.10. การชำระราคาด้วยบัตรเครดิตหรือเช็ค	10-36
- หลักเกณฑ์ตามกฎกระทรวง # 189 (พ.ศ.2534) ข้อ 4,5	10-36
- แนวปฏิบัติทางภาษีตามคำสั่ง ป.51/2537	10-36
2.11. “ขาย” ตามกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มกับภาษีเงินได้นิติบุคคล	10-37
(1) การนำเข้า	10-37
- ตัวอย่างการบันทึกบัญชี VAT กรณีนำเข้า	10-37
(2) การขายตามนิยามพิเศษแห่งกฎหมายVAT	10-38
- ตัวอย่างการบันทึกบัญชี VAT กรณีสินค้าขาดจากรายงานฯ	10-38
2.12. การบัญชีสำหรับภาษีซื้อที่ต้องห้ามฯ	10-38
2.12.1. ภาษีซื้อต้องห้าม 19 รายการ	10-38
2.12.1.1 ภาษีซื้อต้องห้ามตามมาตรา 82/5 (1) – (5) และ VAT # 17 6 รายการ	10-38
2.12.1.2 ภาษีซื้อต้องห้ามตามประกาศ VAT # 42 12 รายการ	10-39
2.12.1.3 ภาษีซื้อที่เฉลี่ยจากการก่อสร้างอาคาร (VAT#29 ข้อ 5) 1 รายการ	10-39
2.12.2. การบัญชีVAT-กรณีภาษีซื้อต้องห้ามฯ	10-39

กรณีที่1 ภาษีซื้อที่ขอคืนได้	10-40
- ตัวอย่าง10 การบันทึกบัญชีVAT กรณีภาษีซื้อที่ขอคืนได้	10-40
กรณีที่ 2 ภาษีซื้อที่ขอคืนไม่ได้ แต่หักเป็นรายจ่ายได้	10-40
- ตัวอย่าง11 การบันทึกบัญชีVAT กรณีการหักภาษีซื้อต้องห้ามฯ เป็นรายจ่ายCIT	10-41
กรณีที่ 3 ภาษีซื้อที่ขอคืนไม่ได้ และถือเป็นรายจ่ายไม่ได้ด้วย	10-41
- ตัวอย่าง12 การบันทึกบัญชีVAT กรณีไม่สามารถหักภาษีซื้อต้องห้ามฯ เป็นรายจ่าย CIT	10-41
2.13. การบัญชีสำหรับภาษีซื้อที่ไม่ประสงค์จะขอคืน	10-42
- วิธีที่ 1 ตั้งเป็นบัญชีรายจ่าย แล้วบวกกลับในการยื่นแบบ ภ.ง.ด. 50	10-42
- ตัวอย่าง13 การบันทึกบัญชีVAT กรณีได้รับใบกำกับภาษีล่าช้า	10-42
- วิธีที่ 2 ตั้งเป็นบัญชีลูกหนี้แล้วตัดเป็นหนี้สูญ	10-42
2.14. การบันทึกบัญชีกรณีมีภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายมาเกี่ยวข้อง	10-43
2.14.1 การหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 3 เศรษฐ	10-43
- ตัวอย่าง14 การบันทึกบัญชีVAT กรณีแจกรางวัลชิงโชคฯ	10-43
- ตัวอย่าง15 การบันทึกบัญชีVAT กรณีจ่ายค่าโฆษณา	10-44
2.14.2 กรณีหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา 70	10-44
- ตัวอย่าง16 การบันทึกบัญชีVAT กรณีจ่ายค่าลิขสิทธิ์ไปต่างประเทศ	10-45
2.15. การตั้งราคาขายสินค้าในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	10-45
2.15.1 การตั้งราคาสำหรับสินค้าที่ถูกลงควบคุมราคา	10-45
- ตัวอย่าง17 การบันทึกบัญชี VAT กรณีการจำหน่ายสินค้าควบคุมราคา	10-46

2.15.2 เศษทัศนียมกับการตั้งราคาขาย	10-47
- ตัวอย่าง18 แนวปฏิบัติกรณีออกไปกำกับภาษีโดยปิดเศษทัศนียม	10-47
3. ตัวอย่างการบันทึกบัญชี และการจัดทำรายงานในระบบภาษีมูลค่าเพิ่ม	10-47
▶ โจทย์ รายการค้าระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 25x2 ของบริษัท โชคดีจำกัด	10-47
- การบันทึกบัญชี VAT เดือน ม.ค. 25x2	10-49
- การบันทึกบัญชี VAT เดือน ก.พ. 25x2	10-50
- คำอธิบายการบันทึกรายการบัญชี VAT	10-51
- การบันทึกรายการในบัญชีแยกประเภทต่างๆ	10-53
- การลงรายการใน ‘รายงานภาษีขาย’	10-55
- การลงรายการใน ‘รายงานภาษีซื้อ’	10-55
- การลงรายการใน ‘รายงานภาษีสินค้าและวัตถุดิบ’	10-56
- การกรอกแบบ ภ.พ.30 เดือน ม.ค. 25x2	10-57
- การกรอกแบบ ภ.พ.30 เดือน ก.พ. 25x2	10-58
4. แบบฝึกหัด	10-59

บทที่ 11: VAT : 108 ประเด็นความผิด พร้อมวิธีแก้ไข

เกริ่นนำ	11-1
- 5 กิจกรรม (activities) ซึ่งเป็นสิทธิและหน้าที่ของผู้ประกอบการ	11-1
- กรณีปฏิบัติผิดพลาดใน activity หนึ่งใดหรือทั้งหมด	11-1
(1) โทษทางแพ่ง	11-1
(2) โทษทางอาญา	11-2

ตาราง 108 VAT ประเด็นความผิด พร้อมวิธีแก้ไข	11-3
๑. ใบกำกับภาษี	11-3
1. ไม่ออกใบกำกับภาษีและไม่นำส่งภาษี	11-3
2. ไม่ออกใบกำกับภาษีแต่นำส่งภาษี	11-3
3. ออกใบกำกับภาษีแต่ไม่ส่งมอบให้ผู้ซื้อ	11-3
4. ออกใบกำกับภาษี ใบกำกับภาษีอย่างย่อ D/N C/N โดยมีรายการไม่ครบถ้วน	11-4
5. ออกใบกำกับภาษีมีรายการไม่ครบถ้วน แต่ผู้ขายเติมข้อความในภายหลัง	11-4
6. ไม่ได้จดทะเบียน VAT แต่ออกใบกำกับภาษี	11-4
7. ขาย 100 บาท ออกใบกำกับภาษี ต้นฉบับ 200 บาท สำเนา 100 บาท	11-5
8. ปลอมใบเสร็จรับเงินของกรมศุลกากร เพื่อขอคืนภาษีซื้อ	11-5
9. ใบกำกับภาษี ระบุชื่อหรือที่อยู่เดิมของผู้ซื้อ	11-5
10. ใบกำกับภาษี ระบุที่อยู่ของผู้ซื้อไม่ตรงตาม ภ.พ. 20	11-5
11. ใบกำกับภาษีระบุที่อยู่สถานที่ก่อสร้างชั่วคราว	11-5
12. ใบกำกับภาษีระบุที่อยู่เดิมของผู้ขาย (กรณีย้ายสถานประกอบการ)	11-6
13. ใบกำกับภาษี ไม่แสดงรายรับที่เป็นฐานภาษี	11-6
14. ใบกำกับภาษี มีการบิดเบศษทัศนียม ทำให้VATต่ำกว่า 7%	11-6
15. ใบกำกับภาษี มีการบิดเบศษทัศนียม ทำให้VATสูงกว่า 7%	11-6
16. ใบเสร็จรับเงิน (ใบกำกับภาษี) ของกรมศุลกากร มีรายการไม่ครบถ้วน	11-7
17. ใบเสร็จรับเงินของกรมศุลกากร คำนวณVAT ขาด/เกินกว่า 7%	11-7
18. คำว่า "ใบกำกับภาษี" "ชื่อที่อยู่และID" "เอกสารออกเป็นชุด" มิได้ตีพิมพ์หรือ computerized	11-7
19. ใบกำกับภาษี มีการแก้ไข ชัดฆ่า แล้วลงชื่อกำกับ	11-7
20. ชื่อ-ที่อยู่ ผู้ซื้อยาวจึงประทับด้วยตรายาง	11-8
21. ผู้ซื้อไม่ยอมบอกชื่อ-ที่อยู่	11-8
22. ออก 'ใบกำกับภาษี/ใบส่งของ' และออก 'ใบกำกับภาษี/ใบเสร็จรับเงิน' โดยชัดเจนฆ่าว่าใบกำกับภาษี	11-8
23. ทขอยส่งมอบโต๊ะ 1,000 ตัวเวลา 5 วัน ออกใบกำกับภาษีฉบับเดียวเมื่อลงนามรับมอบ	11-8

24. ใบกำกับภาษีออกในนามผู้รับจ้าง เมื่อเรียกเก็บเงินชดเชยจากผู้ว่าจ้างไม่ออกใบกำกับภาษี	11-9
25. ได้รับเช็คลงวันที่ 5 ม.ค. 25x3 ออก ใบกำกับภาษี 6 ม.ค. 25x3 เมื่อเช็คผ่านเคลียร์จริง	11-9
๒. ใบกำกับภาษีอย่างย่อ	11-9
1. ใบกำกับภาษีอย่างย่อ ไม่มีคำว่า "อย่างย่อ"	11-9
2. ใบกำกับภาษีอย่างย่อ ไม่มีเลขรหัสประจำเครื่อง	11-9
3. ออกใบกำกับภาษีอย่างย่อโดยเครื่องบันทึกการเก็บเงินและออกแบบเต็มรูปซ้ำอีกครั้ง	11-9
๓. การออกใบแทนฯ	11-10
1. ใบกำกับภาษีสูญหาย ผู้ขายไม่ยอมออกใบแทน	11-10
2. ผู้ขายเขียนข้อความใบแทน ไม่ครบ 4 รายการ	11-10
3. ใบกำกับภาษีสูญหาย ผู้ขายไม่ยอมออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่	11-10
๔. ยกเลิกใบกำกับภาษีเดิมแล้วออกใหม่	11-10
1. ออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่แทนฉบับเดิมโดยลงวันที่ ณ วันออกใหม่	11-10
2. ยกเลิกใบกำกับภาษีฉบับเดือน ต.ค. จึงขอคืนภาษีขายเดือน ต.ค. และได้อื่นภาษีขายเดือน ธ.ค. ตามใบกำกับภาษีที่ออกใหม่	11-10
3. คำนวณราคาสินค้าต่ำไปจึงขอให้ผู้ขายยกเลิกและออกใบกำกับภาษีฉบับใหม่	11-11
๕. ใบเพิ่มหนี้ ใบลดหนี้	11-11
1. ออกใบเพิ่มหนี้(VAT7%) มีรายการไม่ครบถ้วน	11-11
2. ออกใบลดหนี้เนื่องจากให้ส่วนลดเงินสด ตามเงื่อนไข 2/10,m/30	11-11
3. ออกใบลดหนี้ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ มีรายการไม่ครบจึงเขียน ด้วยหมึกจนครบ	11-11
4. ออกใบลดหนี้แสดงยอดเงินผิด จึงขีดฆ่า แก้ไข และลงชื่อกำกับ	11-11
5. รับคืนสินค้าชำรุด โดยมีได้ออกใบลดหนี้	11-12
6. สาขาออกใบกำกับภาษี แต่สำนักงานใหญ่เป็นผู้รับคืนและออกใบลดหนี้	11-12
7. ขายสินค้าแก่บริษัท EPZ โดยไม่ผ่านพิธีการฯ จึงออกใบเพิ่มหนี้เรียกเก็บVAT 7%	11-12
8. ได้รับใบเพิ่มหนี้เดือน ม.ค. คำนวณเป็นภาษีซื้อเดือน ก.พ.	11-12

9. ออกใบลดหนี้ เพียงฉบับเดียวเพื่อลดหนี้ตามใบกำกับภาษีหลายฉบับ	11-13
10. ส่งสินค้า ล่าช้า 3-4 เดือน ผู้ขายจึง ออกใบลดหนี้ให้	11-13
๖. ภาษีซื้อต้องห้าม	11-13
1. ไม่มีหลักฐานในการขอหักภาษีซื้อ	11-13
2. ซื้อเหล้ามารับรองลูกค้า แต่ขอคืนภาษีซื้อ	11-14
3. ได้รับใบกำกับภาษีค่าไฟฟ้าประจำปีในนามของผู้ให้เช่า	11-14
4. ขอคืนภาษีซื้อสร้อยคอทองคำที่แจกพนักงานในเทศกาลปีใหม่	11-14
5. ซื้อมือถือ ให้พนักงานใช้ติดต่อกาน	11-14
6. ซื้อของขวัญเยี่ยมพนักงานของบริษัทซึ่งป่วยที่โรงพยาบาล	11-14
7. ขอคืนภาษีซื้อจากค่าน้ำมัน และค่าซ่อมรถยนต์ ซึ่งใช้รับรองลูกค้า	11-15
8. ขอคืนภาษีซื้ออันเกิดจากสถานที่ ค่าอาหารฯ ในงานจับรางวัลชิงโชค	11-15
9. ขอคืนภาษีซื้ออันเกิดจาก ค่าน้ำดื่ม คอฟฟี่เมท กาแฟ ที่ให้พนักงาน ดื่มเวลาปฏิบัติงาน	11-15
10. ขอคืนภาษีซื้อจากการจัดอบรมสัมมนาลูกค้าของบริษัท	11-15
๗. เหลือภาษีซื้อ	11-16
1. ขายอสังหาริมทรัพย์ (เสีย ภ.บ.) และ รับเหมาก่อสร้าง (เสีย VAT) มิได้เหลือภาษีซื้อ	11-16
2. ไม่ยื่นแบบ ภ.พ.05.ภ.พ.1,05.2,ภ.พ.05.3, ภ.พ.05.4	11-16
๘. กิจการที่ต้องเสีย VAT	11-16
1. นิติบุคคลอาคารชุด มีรายรับ เกิน 1.8 ล้านบาทต่อปี มิได้จดทะเบียน VAT	11-16
2. ทำสัญญาซื้อขายในประเทศมูลค่าสินค้า 2 ล้านบาท แล้วส่งออกเสีย VAT0%	11-16
3. บริจาครถจักรยานยนต์ให้แก่สถานีตำรวจ มิได้เสีย VAT7%	11-17
๙. กิจการที่ไม่ต้องเสีย VAT	11-17
1. ทำลายสินค้าไม่ได้มาตรฐาน ไม่เสียภาษีขาย	11-17
2. กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน มิได้เสียภาษีขาย	11-17

3. เรียกคืนค่าเดินทางที่หักของกรรมการจากฮ่องกง โดยไม่เก็บภาษีขาย	11-17
4. บริจาคเงินช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วม ไม่เสียภาษีขาย	11-18
5. รับเงินค่าจ้างก่อสร้างในต่างประเทศโดยไม่เสียภาษีขาย	11-18
๑๐. การจดทะเบียน	11-18
1. จดทะเบียนขายอาหาร ต่อมาขายขนมลูกก็ด้วย โดยมีได้แจ้งประกอบกิจการเพิ่มเติม	11-18
2. มิได้จดทะเบียนสาขาสำหรับสถานที่เช่าเพื่อเก็บสินค้า	11-19
3. เช่าพื้นที่ขายสินค้าในห้างสรรพสินค้า แต่มิได้จดทะเบียนเป็นสาขา	11-19
4. มีรายรับเกิน 1.8 ล้านบาท ไม่จดทะเบียน VAT	11-19
5. ออกใบกำกับภาษี เพราะสำคัญคิดว่าทนายความจด VAT ให้แล้ว	11-20
๑๑. ฐานภาษี	11-20
1. ฐานภาษีจากการส่งออก ไม่ได้รวม ภาษีสรรพสามิตและค่าธรรมเนียม	11-20
2. ฐานภาษีของการนำเข้าในแบบ ภ.พ.30 แสดงเฉพาะราคา CIF	11-20
3. คอฟฟี่ช้อปนำรายรับทั้งสิ้นมาเป็นภาษีขายของวันที่ 31 ธ.ค.	11-20
4. รับเงินมัดจำ ค่าขายเฟอร์นิเจอร์ ไม่เก็บภาษีขาย	11-21
5. ให้เครดิต 60 วัน คิดดอกเบี้ย 20 บาทแต่ออกไปกำกับภาษีจากรฐาน 100 บาท	11-21
๑๒. การจัดเก็บเอกสารหลักฐาน	11-21
1. มิได้แยกใบกำกับภาษีซื้อออกมาเก็บต่างหากจากใบสำคัญทางบัญชี	11-21
2. เก็บใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มไว้ในตู้เซฟ	11-21
๑๓. การจัดทำรายงานฯ	11-22
1. จัดทำรายงานทั้ง 3 ชนิด ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยจะพิมพ์ใส่กระดาษทุกวันสิ้นเดือน	11-22
2. ลงรายงานสินค้าและวัตถุดิบไม่ทันกำหนด 3 วัน	11-22
3. สำนักงานใหญ่เป็นผู้จัดทำ และเก็บรายงานทั้ง 3 ชนิดของสาขาไว้	11-22
4. ไม่ได้กรอกในรายงานภาษีซื้อสำหรับใบกำกับภาษีแบบเต็มรูปที่ขอคืนภาษีซื้อไม่ได้	11-23
5. ทำรายงานครบทุกประเภท แต่ลงรายการบ้าง ไม่ลงบ้าง	11-23

6. มีสินค้าเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบหลายประเภท	11-23
7. ถูกตรวจปฏิบัติการพบว่า มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	11-23
8. บุคคลธรรมดาไม่จัดทำรายละเอียดสินค้าคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม	11-24
๑๔. การยื่นแบบและคำนวณภาษี	11-24
1. ยื่นแบบ ภ.พ. 30 แสดงภาษีซื้อเกิน	11-24
2. ยื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในกำหนด แต่ไม่ได้ชำระค่าภาษีเพราะเงินหายระหว่างทาง	11-24
3. ยื่นแบบรวมกัน โดยไม่ได้รับขออนุมัติจากอธิบดี	11-24
๑๕. ลด แลก แจก แถม	11-25
1. โรงแรมออกไปกำกับภาษีเต็มรูปตามยอดขายสุทธิ โดยไม่แสดงส่วนลด	11-25
2. ซื้อตัวเครื่องบิน กรุงเทพฯ-ฮ่องกง แจกพนักงานฯ ดีเด่นไม่เสียภาษีขาย	11-25
3. ขอคืนภาษีซื้อแต่ไม่ยื่นภาษีขายกรณีให้สวัสดิการแก่พนักงาน	11-25
4. แจกทองแก่พนักงานดีเด่น ขอคืนภาษีซื้อแต่ไม่นำส่งภาษีขาย	11-25
5. ลูกค้านำมือถือรุ่นเก่ามาแลกรุ่นใหม่ เพิ่มเงิน 5,000 บาท บริษัทเสียภาษี ขายจาก 5,000 บาท	11-26
๑๖. จ่ายเงินไปต่างประเทศ	11-26
1. จ่ายค่าลิขสิทธิ์การใช้ตราสินค้า ไปอเมริกาไม่ยื่น ภ.พ.36	11-26
2. ส่งเครื่องจักรไปซ่อมในเยอรมัน ไม่ยื่น ภ.พ. 36	11-26
3. โฆษณาสินค้าในนิตยสารต่างประเทศ ไม่นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ.36)	11-27
4. จ่ายเงินค่านายหน้าหาลูกค้าในต่างประเทศ ไม่ได้นำส่งภาษีมูลค่าเพิ่ม	11-27
5. ลงนามซื้อขายในประเทศ เมื่อจ่ายเงินค่าซื้อสินค้านำเข้าไม่ยื่นภ.พ.36	11-27
๑๗. การโอนกิจการ	11-28
1. บริษัทโอนกิจการทั้งหมดวันแต่ลูกหนี้โดยไม่เสียภาษีขาย	11-28

๑๘. การตรวจสอบภาษีของเจ้าพนักงาน	11-28
1. ได้รับหนังสือแจ้งการประเมิน ภ.พ.73 แต่บริษัทตรวจเช็คแล้วไม่ผิด	11-28
2. มีสินค้าเกินจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	11-28
3. มีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ	11-28
4. สอบย้อนจากด้านผู้ขาย พบว่าผู้ซื้อไม่นำใบกำกับภาษีซื้อไปขอคืน	11-29
5. สอบย้อนด้านผู้ซื้อพบว่า ผู้ขายไม่นำส่งภาษีขาย	11-29
๑๙. ภาษีธุรกิจเฉพาะ	11-29
1. บริษัทขายที่ดินพร้อมโกดังที่เลิกใช้งานไม่ได้ยื่นเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	11-29
2. เสียภาษีธุรกิจเฉพาะจากสัญญาขายที่ดิน และเสีย VAT จากสัญญารับจ้างปลูกบ้าน แยก 2 สัญญา	11-30
3. บริษัทในเครือเดียวกัน แยกทำสัญญาขายที่ดินและสัญญารับจ้างปลูกบ้านกับลูกค้า	11-30

บทที่ 12: โครงสร้างภาษีธุรกิจเฉพาะ

1. ผู้มีหน้าที่เสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	12-1
1.1 ฐานภาษีและอัตราภาษี	12-1
1. กิจการธนาคาร (ม.91/2 (1))	12-1
2. ธุรกิจเงินทุน (ธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจ เครดิทฟองซิเออร์ (ม.91/2 (2))	12-1
3. การประกอบกิจการ โดยปกติเยี่ยงธนาคารพาณิชย์ (ม.91/2 (5))	12-1
4. กิจการรับประกันชีวิต (ม.91/2 (3))	12-1
5. กิจการโรงรับจำนำ (ม.91/2 (4))	12-1
6. กิจการขายอสังหาริมทรัพย์ เป็นการค้าหรือหากำไร (ม.91/2 (6))	12-1
7. กิจการขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ (ม.91/2 (7))	12-2
8. การซื้อหรือขายคืนหลักทรัพย์ที่ได้รับอนุญาต (ม.91/2 (8))	12-2
9. ธุรกิจแพ็คเกจอริง (ม.91/2 (8))	12-2

1.2	กิจการเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่ต้องเสียภาษีธุรกิจเฉพาะ	12-2
	(1) กิจการเฉพาะอย่างที่ไม่เกี่ยวเนื่องโดยตรงกับกิจการ SBT	12-2
	(2) กิจการเฉพาะอย่างที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกิจการ SBT	12-2
1.3	กิจการที่ได้รับการยกเว้นภาษีธุรกิจเฉพาะ	12-3
2.	เกณฑ์การคำนวณรายรับ	12-8
	(ก) <i>เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis)</i>	12-8
	(ข) <i>เกณฑ์เงินสด (Cash Basis)</i>	12-8
3.	การจัดทำรายงานภาษีธุรกิจเฉพาะ	12-9
	- ตัวอย่าง: รายงานแสดงรายรับก่อนหักรายจ่าย (มาตรา 91/14 แห่งประมวลรัษฎากร)	12-9